Gevallen, gesprongen of misschien toch geduwd...

laatste uren
van

Josephine
Donkers

DANIËLLE BAKHUIS

DE AUTEUR VAN DE EXECUTIE

BEST OF YA

De laatste uren van Josephine Donkers

Verschenen bij Best of YA | XS

Mirjam Mous – *Girl 6*Esther Walraven – *Voor Yasmin*Buddy Tegenbosch – *Mijn nacht met Vedder*

DANIËLLE BAKHUIS

De

laatste uren

van

Josephine Donkers

Best of YA | XS

ISBN 978 90 00 37754 1 ISBN 978 90 00 37761 9 (e-book) NUR 285/284 © 2021 Van Goor Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv

www.bestofyabooks.nl www.daniellebakhuis.nl

tekst Daniëlle Bakhuis omslagontwerp Caren Limpens zetwerk binnenwerk ZetSpiegel Best

Maybe when I'm older, it'll all calm down, but it's killin' me now.

Justin Bieber & benny blanco - 'Lonely'

BREAKING - Lichaam meisje (17) gevonden aan Spaanse kust

Onder aan de klif vlak bij de Spaanse jongerencamping Acantilado is in de nacht van zaterdag op zondag het levenloze lichaam van een Nederlands meisje aangespoeld.

De toedracht is nog onduidelijk.

Dit artikel wordt aangevuld.

1

Lucy

Moet dit echt?

Ik bedoel, ik snap dat het moet, maar kan het niet straks? Jullie vertellen me net... Ik kan het niet hardop zeggen. Josephine? Ik word gek. Ik denk echt dat ik gék word.

Ik wil hier weg. Jullie kunnen me niet vasthouden. Luister, ik wil al jullie vragen wel beantwoorden, maar ik moet vreselijk nodig plassen. Ik zit hier al een uur! Mag ik alsjeblieft eerst even naar de wc? Josephine is dood. Dood! Onder aan de klif, zeggen jullie? Ik snap het niet... Is het echt zo? Is het echt? Ik – ik... Mag ik gaan? [...]

Bedankt dat ik eerst naar de wc mocht. Goed, wat was uw vraag ook alweer? O ja. Waar we gisteravond waren. We waren uit. Op de boulevard. Of we hebben gedronken? Wat denkt u zelf? Brave meisjes zoals wij?

Nee, dat hoeft u niet op te schrijven, dat was een grapje.

Natuurlijk hebben we wel gedronken. Niet veel. Een paar shotjes bij de caravan. Wat gin-tonic tijdens het uitgaan, een stuk of drie. Vier. Vijf, misschien... Het was de laatste avond, mag het misschien? En zo sterk was-ie niet: ieniemienie-beetjes schonken ze. Niet genoeg om er een nacht van te maken waarvan we ons niets meer herinneren, zou Josephine zeggen.

Nou, als jullie het per se willen weten: Josephine had 'm aardig geraakt. Op het eind moesten Isolde en ik haar naar de taxi dragen, omdat ze niet meer op haar benen kon staan.

Isolde ja. Isolde ten Vroede.

Zit zij in de kamer hiernaast? Is dat wie ik zo hoor huilen? Mag ik haar spreken? Ik moet haar echt even zien. Ze zal vast weer helemaal doordraaien.

Hoezo nog niet?

Onze verhalen afzonderlijk van elkaar horen? Ha! Nu doet u net alsof er afzonderlijke verhalen zijn. Luister dan, er is maar één verhaal en dat is dat Josephine vannacht zo dronken was dat ze amper recht kon lopen. Daarna is ze naar bed gegaan en het volgende moment werden Isolde en ik opgehaald door de Spaanse politie. Nou, is dat wat jullie willen horen?

Wacht. Maar – u denkt toch niet...

Wat verschrikkelijk...

U denkt toch niet dat Josephine vannacht uit de caravan is geslopen en daarna met haar dronken hoofd van de klif is gevallen?

Lucy

Zaterdagavond 23.45 uur

De laatste 5 uur en 52 minuten van Josephine Donkers

'Maak er maar een dubbele van!'

Ik wapper met de creditcard van Josephine naar het barmeisje dat zich net heeft omgedraaid om glazen om te spoelen. Ze steekt haar hand op om te laten zien dat ze me gehoord heeft.

Ik had mezelf voorgenomen niet te veel te drinken om niet over een paar uur met een kater in het vliegtuig te zitten, maar fok it. Met een beetje geluk ben ik zo brak dat ik tijdens de vlucht naar huis lekker lig te slapen.

Ik snuif de lucht van verschaald bier, goedkope parfum en plakkerige hitte nog eens diep in.

Ik heb zin om naar huis te gaan.

Ik ben het zat. Wat de vakantie van ons leven had moeten worden, is uitgedraaid op een grote teleurstelling.

Over mijn schouder kijk ik naar Isolde en Josephine die aan de rand van de dansvloer staan. Isolde doet haar best maat te houden op 'Bodak Yellow' van Cardi B., terwijl ze op goed geluk een paar woorden mee rapt.

Jaren geleden vond ik het grappig, nu vind ik het vooral pijnlijk: een meisje met twee enorme huizen dat straat probeert te doen.

Naast Isolde ziet Josephine eruit alsof ze net uit bed is gerold. Ze heeft Christophers shirt aan, een oversized geval waarin ze verzuipt en een hysterisch dure spijkerbroek die om haar magere benen lubbert. Haar asblonde haren heeft ze in een rommelige knot op haar hoofd geknoopt.

Donkere kringen onder haar ogen.

Vlekken op haar wangen.

Ze is amper bijgekleurd door de zon de afgelopen dagen.

Ik durf te wedden dat Isolde er hetzelfde over denkt als ik.

Niets van zeggen. Allang blij dat ze mee is.

Wanneer het barmeisje de gin-tonics voor me neerzet, schuif ik het volste glas naar mezelf toe. Met een air alsof ik dit dagelijks doe, leg ik de creditcard op het pinautomaatje. De laatste avond is op mijn kosten, zei Josephine net voor we weggingen. De enige avond die je met ons doorbrengt, zul je bedoelen, dacht ik. Maar ik zei het niet.

'PUT YOUR HANDS UP!' brult een zweterige dj.

Isolde bokst met haar handen in de lucht en zet haar meest kwaaie gezicht op. Josephine doet niet eens moeite om mee te doen.

Ik heb me voorgenomen er niets meer van te vinden. Wat ontzettend moeilijk is. Want die slappe, uitgebluste, ik-ben-zo-moe-gaan-jullie-maar-Josephine irriteert me mateloos.

Zes dagen in een stacaravan op camping Acantilado is het meeste wat onze vriendschap nog kan hebben. Ik denk dat ik voor ons alle drie spreek als ik zeg dat de rek eruit is.

Ik zou het jammer moeten vinden: onze vriendschap is zo snel doodgebloed dat reanimeren geen zin meer heeft. Maar eerlijk gezegd ben ik vooral opgelucht.

Na al die schooljaren brave meisjes te zijn geweest, is onze houdbaarheidsdatum verstreken.

Hierna scheiden letterlijk onze wegen: Isolde gaat studeren in Leiden, ik ga de rest van de zomer aan de slag als afwashulp in het restaurant waar ik een bijbaantje heb en Josephine zal zich moeten opmaken voor weer een examenjaar nadat ze haar eindexamens grandioos heeft verknald.

Ik klem de glazen tussen mijn vingers en wurm mezelf tussen de dansende massa naar Isolde en Josephine.

Heel even voel ik medelijden als ik Josephine daar zie staan: wankelend op haar benen, duidelijk met een drankje te veel op.

Ik geef Isolde haar gin-tonic en draai me om naar Josephine, die houvast heeft gevonden bij een paal. 'Zal ik die van jou maar weer opdrinken?'

'Hè? Hoezo?' vraagt ze. Het komt eruit als: hehoesooo.

Haar oogleden plakken aan elkaar alsof er draadjes lijm tussen zitten. 'Ik

- Ik wil gewoon naar -'

Irritatie vlamt in me op.

Weg is het medelijden.

'Ja ja,' onderbreek ik haar. 'Chill. We gaan zo.'

Het is nog niet eens middernacht. De meeste mensen komen nu pas de club binnen. Ik klink mijn glas hard tegen dat van Isolde en giet de alcohol in een paar slokken naar binnen.

Ik gooi mijn hoofd in mijn nek en sluit mijn ogen. De opzwepende dreunen van de muziek nemen mijn hartslag over. Als vanzelf beginnen mijn voeten en armen te bewegen.

And I pay my mama bills, zing ik mee. De woorden rollen van mijn tong. I ain't got no time to chill.

Opeens hoor ik Isolde gillen.

'Joos! Joos! Wat doe je!'

Met een ruk draai ik me om.

Josephine ligt gestrekt op de vloer: lijkbleek en met haar ogen gesloten.

Isolde schreeuwt. Ze valt op haar knieën naast haar en trekt paniekerig aan Josephines arm. 'Joos! Josie!'

Zo gaat het altijd.

Zo is het altijd gegaan.

Isolde gilt en schreeuwt en gaat vol in de paniekmodus, waardoor ik wel kalm moet blijven om haar rustig te krijgen.

Ik zak door mijn knieën en tik een paar keer mijn vingers tegen Josephines wang alsof ik een propje wegschiet.

'Josephine. Hé. Hé! Word eens wakker.'

Niets.

Met mijn duimen duw ik haar oogleden omhoog omdat dat is wat mensen doen in series.

Ik zie veel oogwit, maar ook Josephines belachelijke – *onvoorstelbaarwatmooizijndatlenzen?* – blauwe ogen. Ik heb geen idee of dat een goed teken is. Dat vertellen ze je er nooit bij in series.

Met mijn rechterhand sla ik op haar wang.

Kort.

Hard.

PETS!

Mijn vingers tintelen ervan.

'Aaaaaauu!'

Josephine geeft een teken van leven en even is dat popperige gezicht van haar vol harde lijnen en pijnrimpels. Aan haar arm trek ik haar rechtop.

'Wat doe jij nou?' Met een pijnlijk gezicht wrijft ze over haar wang.

'Wat doe ik nou?' vraag ik. 'Wat doe jíj nou? Ik was aan het dansen en – bam! – opeens lag je daar.'

Verdwaasd kijkt Josephine om zich heen, alsof ze het zelf ook niet snapt. 'Ik werd opeens heel duizelig.'

'En dan ga je zomaar tegen de vlakte?' Isoldes stem klinkt minstens twee octaven te hoog. 'Dat is niet normaal, hoor. Kom, we gaan naar de EHBO.'

'Voor wat?' Even denk ik dat Josephine echt schrikt, maar dan zie ik dat ze maar doet alsof. 'Omdat ik iets te veel heb gehad vanavond?'

Ze hijst zichzelf overeind en kijkt ons aan.

Even lijkt ze weer op de Josephine van voordat ze wat met Christopher kreeg, de Josephine die de hele wereld aankon, het wildste brave meisje dat ik ken.

'Ik had gewoon nooit mee moeten doen met die shotjes van Lucy. Eigenlijk is het allemaal háár schuld.'

'Doe nou maar niet zo.' Isolde is nog niet steeds overtuigd. 'Je moet je echt even laten checken door een dokter.'

'Je bent mijn moeder niet.' Josephine rolt haar ogen naar mij. Eigenlijk zou ik moeten zeggen: Isolde heeft gelijk. Flauwvallen uit het niets is niet normaal. Maar in plaats daarvan schiet ik in de lach. 'Het is niet mijn schuld dat je niets meer kunt hebben.' Ik hef het glas en sla Josephines gin-tonic in een paar teugen achterover. 'Laten we maar gaan dan.'

Buiten is het haast nog warmer dan binnen. Op de boulevard staan plukjes mensen dronken te zingen en leuzen te scanderen.

Josephine hangt zwaar aan mijn arm.

Ze heeft moeite om recht te lopen.

'Jullie weten toch hoeveel ik van jullie hou, hè?' zegt ze dan opeens. Het klinkt akelig serieus. Het klinkt alsof ze het al veel langer wilde zeggen, alsof ze nu pas de moed ervoor heeft verzameld. Zichzelf moed heeft ingedronken.

Ergens voelt het fijn, maar ik voel me er vooral ontzettend opgelaten door. 'Natuurlijk, dronken lorrie. Wij houden ook heel veel van jou. Nou, hup. Doorlopen.'

'Ik meen het. Ik hou echt van jullie.' Met een ruk staat Josephine stil. Dat wil zeggen, probeert ze stil te staan. Haar voeten werken niet helemaal mee, waardoor ze onhandig een paar extra pasjes moet zetten voordat ze helemaal stilstaat. Haar ogen staan glazig door de drank, maar ook verrassend scherp als ze me aankijkt. 'Heb je ooit tegen me gelogen, Luus?'

'Wow!' Overdreven zwaai ik met mijn hand voor mijn gezicht. 'Ik zou nu tegen je liegen als ik zou zeggen dat je een prima adem hebt. Wat heb jij stiekem allemaal achterovergeslagen, joh? Die walm komt echt niet van die paar drankjes.'

'Ik meen het,' zegt Josephine.

'En denk je dat ik het niet meen? Ik zou als ik jou was maar extra goed je tanden poetsen straks.'

'En jij, Ies?' Josephine draait zich om naar Isolde. 'Heb jij ooit tegen me gelogen?'

Voordat Isolde kan antwoorden, begint Josephine zich al te verontschuldigen. 'Sorry! De laatste tijd, bedoel ik. Over al die eerdere shit hebben we het niet meer. Luus, hou op met lachen!'

^{&#}x27;Ja, sorry!'

Ik kan het niet helpen. Als iets ongemakkelijk is, begin ik te lachen. En er is weinig zo ongemakkelijk als een dronken Josephine die begint over wat Isolde ons vorig jaar allemaal heeft wijsgemaakt.

Ik geloof dat daar onze breuk al is ontstaan.

Dat is de pest met liegen.

Het enige wat je ermee bereikt, is dat je niet langer meer wordt geloofd als je daarna de waarheid spreekt.

'Kom,' zegt Isolde. Ze doet net alsof ze Josephine niet gehoord heeft. 'Als we een beetje opschieten, kunnen we nog mee. Taxi!'

'Ik meen wat ik zeg,' begint Josephine nog een keer. 'Ik hou echt van jullie. Jullie zijn mijn zelfgekozen familie, mijn lieve brave meisjes. Dat mogen jullie nooit vergeten, oké?'

'Vergeet jij straks maar niet om een fles water leeg te drinken voordat je gaat slapen,' zeg ik. 'Anders is die kater morgenvroeg niet te doen. Sí, tres personas, taxichauffeurtje. Camping Acantilado. En een beetje rápido, por favor.'

Isolde

Josie... Josie... Mijn beste... mijn be...
Ik kan dit niet.
Ik kan dit niet.
IK KAN DIT NIET AAN!
Ik...

Ik...

4

Lucy

Is dat nog steeds Isolde die zo huilt?

Ze krijgt een paniekaanval. Ik hoor het. Dat heeft ze wel vaker.

Laat haar even naar de wc gaan. Dat helpt altijd.

Dan is ze even alleen en kan ze op adem komen. Slokje water, even rust. Geloof me, dan is die paniek zo weer weg. 5

Isolde

Dat heeft geholpen. Dank u wel. Het gaat weer. Wat willen jullie weten?

Ik snap het gewoon niet. Het past niet in mijn hoofd.

Josie?

Dood?

Ik wist dat er iets met haar aan de hand was. Ik wist het. Niemand gaat zomaar out. Ik had haar meteen naar de EHBO moeten brengen. Moeten dwingen. Dit vergeef ik mezelf nooit.

Ze had nooit die tequila moeten nemen. Misschien is dat haar wel te veel geworden. Josie had de hele vakantie niet gedronken. Wanneer je dan opeens wel gaat drinken, komt dat wel aan, ja. Niet dat ze dronken was, dat niet. Ze heeft een paar slokken gehad bij de caravan vlak voor we weggingen. Op de boulevard heeft Lucy alles van haar opgedronken. En trouwens, zodra we de taxi uit stapten, gaf ze over. Die alcohol was allang uit haar bloed.

Wat? Waarom kijkt u zo?

Omdat ik wel vaker lieg?

Hoe bedoelt u? Sorry? Aaah. Ik snap het al.

Heeft Lucy dan gezegd dat Josie wel dronken was? Serieus? We hebben net te horen gekregen dat Josie... dat Josie... En zij zegt dít over me?

Luister. Als Lucy jullie wil wijsmaken dat Josie zo dronken was dat ze nauwelijks meer op haar benen kon staan, dan moet u zich eens afvragen wie van ons tweeën liegt.

Josie was niet dronken gisteravond. En no way dat ze ook maar in de buurt van de klif durfde te komen, zelfs als ze wél stomdronken was geweest.

Josie was doodsbenauwd voor die klif.

Isolde

Zaterdagmiddag 16.08 uur

De laatste 13 uur en 29 minuten van Josephine Donkers

'Josephine Donkers, we gaan niet weg voordat we allemaal van die klif hebben gejumpt.'

Lucy doet haar best om luchtig te klinken, te doen alsof het haar niet echt uitmaakt wat Josephine doet. Maar ik hoor de ondertoon in haar stem die verraadt dat ze denkt: *wat nu weer? Wat is nu weer je probleem?*

'Ik meen het, hoor.' Lucy trekt de veters van haar sneakers extra strak aan. 'Je gaat wel, ook al moet ik je ervanaf duwen.'

Ik lees voor de zoveelste keer de tekst op het waarschuwingsbordje. In verschillende talen is te lezen dat klifduiken levensgevaarlijk is en springen op eigen risico is. Grote borden met rode strepen geven aan welke manieren van springen verboden zijn.

Met je armen gespreid.

Met je hoofd naar beneden.

Met zijn tweeën tegelijk.

Een paar jongens die we de eerste avond spraken, waren al vaker van de klif gesprongen. Ze drukten ons op het hart vooral schoenen aan te trekken. Door de vrije val kun je zo hard terechtkomen, dat je anders nog dagenlang met vuurrode voetzolen rondloopt.

Iedereen die ik hierover spreek, zegt zo'n beetje hetzelfde.

Dat wanneer je springt, je het gevoel hebt dood te gaan.

Dat wanneer je weer boven water komt, je je nog nooit zo levend hebt gevoeld.

En misschien wel het belangrijkste, dat je er vooral niet te veel over moet nadenken. Zodra je eenmaal op het plateau staat, moet je meteen een aanloopje nemen en springen.

Niet twijfelen.

Gaan.

De mensen die verkeerd terechtkomen en daarna dagenlang met spierpijn rondlopen, hebben allemaal dezelfde fout gemaakt: ze begonnen te dralen zodra ze bovenaan stonden. In plaats van te springen, lieten ze zichzelf vallen

Ik geloof meteen dat je heel naar terecht kunt komen bij een vrije val van vijftien meter. Ik heb verhalen gehoord van mensen die hier hun nek hebben gebroken of op een andere manier een doodsmak hebben gemaakt. Maar die verhalen heb ik vakkundig naar de achtergrond weten te drukken.

Het kriebelt al dagen.

Ik ben bang, maar tegelijkertijd wil ik springen.

Ik wil niets liever dan even gewichtloos zijn.

Gespannen kijk ik naar de mensen die naar het plateau op de klif lopen.

Ik kijk naar hun gezichten. Zijn ze vastberaden? Nerveus? Hebben ze net zoveel zenuwen als ik?

Ik kijk naar twee meisjes die duidelijk heel wat jonger zijn dan wij die naar het plateau lopen. Ze zijn ontspannen en lopen te geinen. Mijn kaken spannen zich. Waarom kan ik er niet zo relaxed over doen?

Meteen hoor ik de stem van mijn therapeut in mijn hoofd.

Wie haar binnenkant vergelijkt met de buitenkant van anderen, komt altijd bedrogen uit.

Ik haal diep adem.

Het uitzicht vanaf hier is fantastisch. Met een beetje fantasie waan je je aan de rand van de wereld. Wanneer je je ogen samenknijpt, kun je aan de overkant het vasteland zien.

'En ik meen het ook,' zegt Josephine. 'Ik spring niet.'

'We doen het samen, oké?' Ik steek mijn hand naar haar uit, maar Josephine reageert alsof ik een slang naar haar werp.

'Toe...' zeg ik. 'Luus houdt je andere hand vast; dan springen we tegelijk. Er kan je niets gebeuren.'

'Waarom zitten jullie me zo te pushen? Kijk hoe hoog het hier is. Ik heb superveel last van hoogtevrees.'

Lucy trekt haar neus op. 'Sinds wanneer?' 'Sinds altijd.'

Ik kan nu zeggen dat ik Josie daar nog nooit over heb gehoord. Dat ze de afgelopen jaren zonder enige twijfel van de hoogste duikplank ging, dat zij altijd degene was die míj moest overhalen tijdens onze wekelijkse zwemtraining. Maar ik heb geen zin in nog meer ruzie. Ze heeft tegenwoordig voor alles wel een excuus.

Een verdrietig gevoel doet mijn hart samentrekken.

Deze versie van Josephine Donkers is niet mijn beste vriendin. Dit is niet het meisje dat ik beter ken dan mezelf.

Het lijkt alsof er iemand anders in haar zit.

Een ander meisje.

Iemand van wie ik geen idee heb wie het is.

Ik trek een T-shirt over mijn badpak aan en prop de onderkant ervan in mijn short.

Ik haal diep adem. Mijn laatste poging. 'Zal ik eerst alleen springen en dat we daarna samen gaan? Ik beloof dat ik het zeg als het echt te eng is.'

Josephine kijkt me aan.

Afwezig.

Verward.

Geïrriteerd.

Ze was zo met haar gedachten ergens anders, dat ik haar duidelijk heb gestoord.

'Ga je nog steeds door? Denk je dat ik een grapje maak of zo? Het is mijn leven. Ik bepaal wat ik doe en niemand anders, oké?'

'Rustig maar,' zeg ik.

Ik zie mensen van een afstandje naar ons kijken. Ze kijken naar Lucy, naar mij en blijven dan hangen bij Josephine.

Terug naar mij.

Die verwarde blik die ik al zo vaak heb gezien.

Terug naar Josephine.

Je zou denken dat het went.

Dat ik het al zo vaak heb meegemaakt dat ik er niet meer gek van opkijk. En toch is die afwijzing elke keer weer een voltreffer.

Dik maakt onzichtbaar.

Naast Josephine val ik in het oneindige, zwarte niet.

In de eerste jaren van de basisschool waren we twee meisjes uit dezelfde mal gegoten. Knap en schattig en met van die wangetjes om in te knijpen. Josephine werd knapper en schattiger. Mijn wangen werden steeds beter om in te knijpen.

In het begin fluisterden de kinderen nog, later zeiden ze het hardop. Eerst achter mijn rug, toen in mijn gezicht.

Wat Josephine met jou moet...

Hoezo zijn jullie vriendinnen?

Ze moet vast medelijden met je hebben, dat kan niet anders.

'Joh, ga lekker niet mee,' zegt Lucy dan. Ze springt een paar keer op de plek om haar spieren op te warmen. 'Ga je toch lekker terug naar de caravan. Je hebt ook al het hele stuk hiernaartoe gelopen. Je zult vast moe zijn.'

'O, reken maar dat ik moe ben. Maar niet van dat stuk wandelen. Weet je wat me uitput? Dat eeuwige gezeur van jullie. Laat me toch met rust, man!'

'Ik zou niets liever willen, maar helaas zit ik nog tot morgen met je opgescheept.'

'Dan rot je toch lekker op!'

'Rot zelf op! Rot! Alsjeblieft! Zelf! Op!'

En dan ben ik het zat. Zo ontzettend spuug- en spuugzat. Ik heb te veel geruzie en gebekvecht in mijn leven aangehoord om er nu weer midden in te zitten.

Zonder nog om te kijken, of zelfs maar een seconde na te denken, begin ik te lopen, te rennen, duw ik mensen aan de kant om op het plateau te komen – *Pas op! Ga weg! Aan de kant!* – neem een aanloop en spring.

7

Lucy

Shit, ja. Die ruzie bij de klif.

Van mijn moeder moest ik vroeger op de galerij gaan schreeuwen als ik boos was. Ik schreeuw bijna nooit meer, maar Josephine kan echt het bloed onder mijn nagels vandaan halen.

Kon, bedoel ik. Kon.

Ik had nooit zo in het openbaar tegen haar moeten uitvallen. Maar die ruzie tussen ons... Josephine en ik waren het wel vaker niet met elkaar eens.

Ze zeggen toch altijd dat tegenpolen elkaar aantrekken? Als dat zo is, dan moet het andersom ook gelden. Dat mensen die op elkaar lijken met elkaar botsen.

Josephine en ik leken misschien wel te veel op elkaar. Luid, aanwezig, snel boos. Eerst schreeuwen, dan sorry zeggen.

Maar weet u, we waren dat gedoe zo weer vergeten. Echt, gisteravond was ze echt weer de Josephine met wie ik onwijs hard kon lachen.

Het laatste wat Josephine en ik tegen elkaar zeiden? Gisternacht? Voordat ze ging slapen, bedoelt u?

Ik –
Ach, anders hoort u het wel van Isolde.
Josephine zei dat ik een ijskoud kreng was dat alleen maar aan zichzelf dacht.
Maar dat bedoelde ze als grapje. Echt.

Lucy

Zaterdagnacht 00.56 uur

De laatste 4 uur en 41 minuten van Josephine Donkers

'Kunnen we er hier uit?' Josephine houdt haar hand als een kommetje voor haar mond. 'Ik word niet goed. Alles draait.'

'Moet je overgeven?' Isolde draait zich om vanuit de bijrijdersstoel. 'Uit het raam, hoor!'

'Señor! Señor' roep ik. 'Can you please stop!'

Veel te hard gooit de taxichauffeur de auto aan de kant en trapt hij op de rem. Met de zijkant van mijn hoofd klap ik tegen de bestuurdersstoel.

De drie tellen dat ik geen pijn voel, zijn een prettig niemandsland.

Dan komt de pijn in felle golven binnen. Dat gaat een blauwe plek worden. Zeker weten.

Gehaast wurmt Josephine zich uit de taxi.

Isolde volgt.

De taxichauffeur vraagt of hij moet wachten, maar ik schud mijn hoofd. Dat laatste stukje naar de camping kunnen we wel lopen. Ik leg de creditcard van Josephine op het pinautomaatje. Binnen een paar tellen wordt de transactie goedgekeurd. Een klein vonkje adrenaline vlamt in mijn buik. Dit is een creditcard die ik alleen uit de Instastories van de Kendalls en de Kylies van deze wereld ken. Een waaraan een bodemloze bankrekening gekoppeld zit.

Aan de kant van de weg staat Josephine voorovergebogen te kokhalzen.

Ik wend mijn hoofd af.

In series zie je altijd dat vriendinnen elkaars haar uit het gezicht houden als de een aan het overgeven is, maar ik vind het al heel wat dat ik op een paar meter afstand sta.

Ik leg mijn hand tegen mijn wang en open langzaam mijn kaak om te kijken of dat lukt. Gelukkig. Volgens mij is er niets gebroken.

'Gaat het?' vraagt Isolde.

Maar ze heeft het niet tegen mij.

Als antwoord kokhalst Josephine nog een keer. 'Het lukt niet.'

'Wil je spugen?' Vanuit mijn ooghoeken zie ik Isolde zachtjes over Josephines rug wrijven. 'Als je je vinger in je keel steekt, is het zo klaar. Kijk, zo.'

Ik vlucht in mijn telefoon.

Honderdenelf likes op mijn laatste Instapost.

Een bericht van de bank dat ik voor de zoveelste dag op rij in het rood sta.

Een appje van Josephines moeder: Bedankt voor je berichtje. Een goede vlucht gewenst morgen.

Ik druk het scherm weer op zwart. 'Klaar?'

Met de rug van haar hand veegt Josephine haar mond schoon.

Met waterige ogen knikt ze naar me. 'Volgens mij wel.'

Wanneer we de camping op lopen, horen we luide muziek vanuit de plastic feesttenten die in rijen achter elkaar op het terras staan. Isolde en ik hebben er de eerste avond tot diep in de nacht op de tafels staan feesten. Buiten staat een groepje jongens in identieke, rode hoody's hard te lachen.

'Lucy!' hoor ik een van hen schreeuwen, als ze ons in de gaten krijgen.

'Lucy! Hé Isolde! Kom even een drankje doen hierzo!'

'Suïcide shotjes!' brullen er een paar tegelijk. Ze trommelen er wild bij op hun borstkas.

Isolde krimpt ineen en doet net of ze de jongens niet hoort.

Ik zet mijn handen aan mijn mond. 'We komen zo!'

'Suïcide shotjes?' Josephine kijkt me aan. 'Wat is dat?'

'Tequila, maar dan met nog tien andere gore dingen.' Ik herinner me hoe een van de jongens het de eerste avond omschreef. 'Zo smerig dat je jezelf daarna met liefde van de klif wil werpen.'

Bij de caravan is het nog precies dezelfde bende zoals we het hebben achtergelaten. Lege flessen, vieze glazen, zakken chips waar nog een paar stukjes in zitten.

Josephine en Isolde ploffen op een campingstoeltje. Isolde doet haar ketting en haar ringen af, Josephine schopt haar schoenen uit. Ze kijkt mij aan. 'Dat meende je toch niet echt, wat je net zei tegen die jongens?'

'Wat?'

'Dat we er zo aan komen?'

Ik houd mijn telefoon naar hen op. 'Waarom niet? Het is nog geen één uur!'

'We worden over een paar uur al opgehaald,' zegt Josephine. Ze schuift haar blote voeten onder haar billen. 'Om negen uur vertrekt de bus naar het vliegveld.'

'Dus?' Ik zeg het expres op een verbaasd toontje. 'Gaan jullie al slapen dan?'

Josephine gaapt zo hard dat haar keel een kraakje maakt. 'Ik ben hartstikke moe.'

'En jij?' Ik kijk Isolde vragend aan. 'Jij gaat toch wel even mee naar de feesttenten? Doen we er nog eentje.' Ik trommel zachtjes met mijn vuisten op mijn borst. 'Suïcide shotjes...'

'Als er íéts smerig is, dan is het dat wel.'

Ik graai in een bijna lege zak chips die voor me ligt en stop de dorito's met vier, vijf tegelijk in mijn mond. 'Dan neem je wat anders,' zeg ik met volle mond. 'Het is onze laatste avond!'

Ik zie de twijfel op haar gezicht.

Bij Josephine heb ik mijn pogingen allang gestaakt, maar Isoldes ruggengraat weet ik nog wel eens te buigen, als ik maar op de juiste knopjes druk.

'Een paar shotjes en daarna nemen we een bucket met van die kippenvleugels mee terug. Schransen we die helemaal leeg.' Isoldes gezicht betrekt.

Verkeerde knop.

'Of niet,' zeg ik vlug. 'Wat jij wil.'

'Ik wil mijn spullen alvast bij elkaar zoeken, zodat ik dat morgenvroeg niet meer allemaal hoef te doen. En daarna wil ik slapen.'

'Lekker doen.' Ik verfrommel de chipszak en leg hem terug op het tafeltje. 'Dan ga ik wel alleen.'

'Alleen?' Josephine kijkt me met opgetrokken wenkbrauwen aan. Ze kan nog zo verbaasd kijken als ze wil, ik zie ook de fonkel in haar ogen. Ik weet dat ze wel mee wil. Dat ze niets liever wil dan er een nacht van maken die we ons nooit zullen herinneren. Leer mij dit brave meisje kennen.

'In mijn eentje, ja,' zeg ik.

Ze rolt met haar ogen. 'Succes.'

'En wie helpt er dan mee deze troep opruimen?' zegt Isolde.

Demonstratief stapelt ze de vieze bekertjes in elkaar.

Ik doe net alsof ik hard nadenk. 'Josephine,' zeg ik dan en ik houd mijn gezicht zo serieus mogelijk. 'Weet ze ook eens hoe het is als Marga niet haar zooi achter haar kont opruimt.'

Ik vis mijn lippenstift uit het kleine vakje van mijn broekzak en stift mijn lippen knalrood.

'Lucy van Drongen,' Josephine schudt haar hoofd. 'Je bent een ijskoud kreng dat alleen maar aan zichzelf denkt.'

Met mijn versgestifte lippen geef ik een kus in de lucht. 'Als je dat maar onthoudt. Daa-haag, brave meisjes!'

Isolde

Dat klopt, zo is het gegaan ja. Rond één uur is Lucy naar de feesttenten gegaan. Ze wilde verder feesten. Josephine ging naar bed en ik heb mijn spullen ingepakt. Dat moet tegen halftwee zijn geweest, zoiets. Misschien iets later.

Nee, ik heb niet gemerkt dat Josephine uit bed is gegaan. Ik heb de hele nacht geslapen.

Ik werd 's ochtends wakker omdat ik moest plassen. En toen ik terugkwam, zag ik Lucy voor de caravan zitten.

Haar make-up was helemaal uitgelopen en haar haren zaten wild op haar hoofd. Ze had een blauwe plek op haar wang, alsof ze net daarvoor nog had gevochten.

En ze huilde. Geluidloos. Maar ik zag haar tranen.

En toen wist ik dat het mis was.

Want Lucy huilt nooit.

10

Isolde

Zondagochtend 6:20 uur

43 minuten na de dood van Josephine Donkers

Wanneer ik wakker word, weet ik even niet waar ik ben. Thuis bij mijn moeder? In het nieuwe huis van mijn vader? En dan herken ik het bed waarin ik lig.

Ik moet plassen.

Ga alsjeblieft weer slapen, vertel ik mezelf.

Maar ik weet dat het toch niet gaat lukken zo.

Een lichte hoofdpijn bonst voor in mijn hoofd als ik mezelf overeind hijs. Op mijn telefoon zie ik dat het nog vroeg in de ochtend is.

Dat is de enige reden waarom ik zin heb om weer naar huis te gaan: zodat ik niet supervroeg in de ochtend de halve camping over moet om te plassen. De rest kan me gestolen worden. Als het aan mij zou liggen, zouden we nog een paar weken aan deze vakantie vastplakken. *Nooit meer naar huis*.

Het ijzige zwijgen in het huis van mijn vader en het stille verdriet van mijn moeder zijn haast nog erger dan hun geschreeuw toen we nog met zijn allen in één huis woonden.

Voorzichtig kruip ik uit bed om de anderen niet wakker te maken. Ik wurm mezelf langs de kledingkast richting het halletje van de caravan. Behendig weet ik de langwerpige spiegel te vermijden. Ik kijk niet graag naar mezelf, en al helemaal niet in zo'n kort slaapshirt.

Lucy en ik slapen aan de ene kant van de caravan, in krappe kamertjes met smalle eenpersoonsbedjes. Josephine slaapt aan de andere kant in de masterbedroom met het ruime tweepersoonsbed. Op de eerste dag deden we steen-papier-schaar, maar we hadden net zo goed meteen het bed aan Josephine kunnen geven. Josie is vroeger als baby in een vat vol geluk gevallen.

In het halletje trek ik mijn nieuwe, roze sweater over mijn slaapshirt en doe mijn slippers aan.

De deur van Lucy's slaapkamer zit dicht. Ik heb haar vannacht niet terug horen komen, maar durf te wedden dat ze met kleren en al in slaap is gevallen. Irritatie kriebelt onder mijn huid. Ik zie op tegen het geklaag en gezeur straks als zij nog gehaast met haar katerhoofd haar koffer in moet pakken.

Ik wil net de caravandeur openen, als ik zie dat Josephines slaapkamerdeur openstaat.

Voorzichtig duw ik de deur een stukje open.

Het duurt even voordat mijn ogen aan de schemer gewend zijn, maar dan zie ik het.

Haar bed is leeg. Het laken ligt verfrommeld aan het voeteinde.

'Joos? Josie?'

Haar slippers zijn weg.

Haar telefoon ligt op het nachtkastje.

In het kussen zit nog de afdruk van haar hoofd.

Is ze ook gaan plassen?

Ik trek haar deur weer dicht en ga de caravan uit.

Gehaast loop ik het paadje af, richting het toiletgebouw. Voor de zoveelste keer deze vakantie verwens ik mezelf dat we zo makkelijk Lucy de vakantie hebben laten regelen. Waarom moeten wij ons altijd aanpassen aan haar? Natuurlijk snap ik dat Lucy het niet breed heeft thuis, maar hebben Josie en ik ook nog wat in te brengen? Een goedkoop appartementje, dát was een compromis geweest. Niet een caravan zonder douche en we op deze armoedige camping.

Ik negeer de groepjes die voor hun tenten de hele nacht hebben doorgehaald. Ik kruip zo ver in mijn eigen hoofd dat hun geschreeuw gefluister wordt.

Lekker pyjamaatje, hoor!

Fiet fiew!

Hé! Zo zeg! Kom bij ons dan!

Bij het toiletgebouw maak ik haast. De eerste drie deuren open ik, maar de rest van de rij laat ik dicht. Ze zitten te ver van het verlichte pad.

'Josie? Josie!'

Ik fluister zo hard ik durf. Het liefst ben ik hier zo snel mogelijk weer weg.

Nog één keer fluister ik op mijn hardst. 'Josephine!'

Niets.

Vlug trek ik de dichtstbijzijnde toiletdeur open en plas.

Grote kans dat we elkaar zijn misgelopen en dat Josie allang weer bij de caravan is.

Ik neem een andere route terug naar de caravan, zodat ik niet langs de groepjes jongens van net hoef. Straks, als ik weer in bed lig, durf ik van me af te bijten. Zal ik me in gedachten omdraaien en ze toeschreeuwen dat ze moeten ophouden. *Hou gewoon je mond als je niets aardigs kan zeggen!*

Ik blijf strak naar de grond kijken. Geen oogcontact maken. Wanneer ik iemand hoor schreeuwen – Hé! Héé! Stop eens! –, sla ik af, het bruggetje op, langs het zwembad. Via een omweg kom ik ten slotte terug bij onze caravan.

Onder de luifel zit iemand in een rode hoody op een van de campingstoeltjes. Mijn hoofd zoemt razendsnel. Ik denk eerst dat het een van de jongens is met wie we de eerste avond suïcide shotjes hebben gedaan, maar dan zie ik aan de vormen dat het een meisje is.

Opluchting schiet door mijn lichaam. 'Josie!'

Het meisje draait zich om.

Aarzelend.

Langzaam.

Met grote tegenzin.

Aan de donkere krullen zie ik meteen dat het niet Josie is.

'Lucy?'

Het is Lucy op haar allerslechtst.

Zwarte make-up zit in vegen onder haar ogen. Haar felrode lippenstift zit tot op haar kin. En vlak onder haar rechteroog zit een enorme blauwe plek alsof ze met iemand heeft gevochten.

Ze durft me nauwelijks aan te kijken.

Haar stem is flinterdun, haar tong dik.

'Ik heb iets heel stoms gedaan.'

Kou trekt om mijn hart.

Dit klinkt niet goed.

Dit klinkt helemaal niet goed.

Lucy knijpt haar ogen samen.

Tranen druppelen op haar blote benen. Met de mouw van haar rode hoody boent ze in haar ogen.

'Josephine gaat me haten.'

'Natuurlijk niet,' zeg ik, ook al heb ik geen idee waarover ze het heeft.

'Josie haat niemand.'

Lucy haalt luidruchtig haar neus op. 'Dat denk jij.'

Ik zak op mijn knieën voor de stoel, wrijf geruststellend over haar arm.

Het lege bed.

Lucy vol spijt.

'Wat heb je gedaan, Luus? Wat heb je gedaan? Hé. Hé!' Ik trek aan haar arm in de hoop daarmee haar aandacht te trekken.

'Lucy van Drongen? Isolde ten Vroede?'

Ik kijk op.

Achter me staan een man en een vrouw in donkerblauwe kleding. Ze zijn ouder dan iedereen die hier op de camping staat. Hun blikken staan strak. *Policia*, staat er op hun borstzakje.

De vrouw strijkt nerveus haar donkere haar achter haar oren als ze het woord neemt. 'Ik ben bang dat we jullie iets verschrikkelijks moeten vertellen.' Haar Nederlands heeft een Spaans randje.

Mijn hart stopt.

Ik voel hoe het bloed uit mijn wangen wegtrekt. Wanneer ik me omdraai, staart Lucy nog steeds voor zich uit. In mijn hoofd knapt er iets.

En dan begin ik te schreeuwen.

'Wat heb je met Josephine gedaan!'

Lucy

Dat is het?

Dat is wat Isolde jullie verteld heeft? Dat ik huilend voor de caravan zat en zei dat ik iets stoms heb gedaan?

Wat wil ze nou? Wil ze me verdacht maken of zo? Wil ze me de dood van Josephine in de schoenen schuiven? Waar is ze mee bezig?

Luister, Isolde wéét wat voor stoms ik gedaan heb. Ze weet het.

Vraag haar maar eens wat ze zojuist in de wc heeft gevonden. Ik heb iets voor haar achtergelaten, hier in de wc van het politiebureau. Daarom zei ik jullie haar naar de wc te laten gaan. Zodat ze zou weten wat ik had gedaan. En zodat ze er niet over zou beginnen tegenover jullie. *Brave meisjes zwijgen over de foute dingen die ze doen*. Dat zeggen Josephine en Isolde altijd.

Maar dat heeft ze jullie zeker niet verteld, hè?

Isolde

Of ik iets in de wc heb gevonden? Hier? In de wc op het politiebureau?

Ik heb helemaal niets gevonden.

Zegt Lucy dat?

En wat zou dat moeten zijn dan?

Lucy

Ze liegt.

Nou, geweldig. Nu heeft ze dat bewijs nog kwijtgemaakt ook. Het was een wit papiertje. En – laat maar.

Goed, weten jullie wat, dan vertel ik het wel. Voordat ik straks nog in de boeien word geslagen voor moord.

Lucy

Zaterdagnacht 05.10 uur

De laatste 27 minuten van Josephine Donkers

Feesten tot het buiten weer licht wordt en de tentlichten doven. Zo hoort dat. Zo hoor je een vakantie af te sluiten.

Toen de bel voor de laatste ronde net ging, gilde ik op mijn hardst dat we NUNUNU nog een rondje suïcide shots moesten doen. *De dood of de gladiolen* brulde ik, al wist ik niet eens meer precies wat dat betekende en sloeg het vast nergens op.

Ik had de hele nacht dingen gezegd en gegild waar ik me de volgende ochtend vast voor zou schamen, maar wat maakte het uit? Dit waren mensen die ik nooit meer zou zien.

En zouden zij het zich de volgende dag nog herinneren wat ik had gezegd?

Op dat moment voelde het goed om al die dingen eens hardop en zonder filter te zeggen. Dat ik die hele vakantie zat was omdat Josephine alleen depressief zat te zijn over haar vriendje.

Het ene na het andere shotje sloeg ik achterover. De gezichten van de jongens vervaagden tot één gezicht. Ik sprak Mike aan als Stan en Klaas als Dave en het deed er niet toe.

Ik zoende er met één maar het was een ordinaire kroegkus waar ik meer bezig was met lachen, dan me te concentreren op zijn mond. In gedachten zag ik Josephine en Isolde naast me staan. Josephine, gierend van het lachen, Isolde die keek alsof ik het alleen maar deed om haar te pesten.

Wanneer de muziek uitgaat, legt de barman de rekening op onze statafel. Het is een wit papiertje vol streepjes en dwarsstreepjes. Het krioelt er van de shotjes en de drankjes.

Zodra de jongens het bedrag onder aan het bonnetje zien staan, beginnen ze door elkaar heen te schreeuwen.

'Shit, man!' zegt Mike of Stan of Klaas of Dave. 'Kijk dan!'

'Denk je dat ik nog zoveel heb?'

'Ik sta al dagen rood, man!'

Wars van het geschreeuw blijft de barman aan onze tafel staan met in zijn hand de pinautomaat. 'Pinnen of contant, heren. Wat gaat het worden?'

De suïcide shotjes in me nemen het over.

Het is bluf.

Overmoed.

Onvervalste stoerdoenerij.

Maar ik hoor mezelf het ene moment 'Geef maar! Ik doe het wel!' zeggen en het volgende moment heb ik Josephines creditcard al op de pinautomaat gelegd.

Ik doe het met een gemak alsof ik dit dagelijks doe en neem de verbazing en de bewondering van de jongens die kijken gulzig in me op. Even ben ik ook echt het meisje met een platinum creditcard. Je bent wie anderen vinden dat je bent.

Dan piept het apparaatje.

Zie ik dat de transactie is goedgekeurd.

En voel ik aan mijn hele lichaam dat ik een gigantische fout heb gemaakt. Mijn buik doet pijn en ik heb zin om heel hard weg te lopen.

In een opwelling gris ik het bonnetje van tafel. Misschien omdat ik echt met eigen ogen nog een keer het bedrag moet zien.

Vijfhonderdveertig euro.

Vijf. Hon. Derd. Veer. Tig. Euro.

Ik probeer uit te rekenen hoe vaak mijn moeder en ik voor dit bedrag boodschappen kunnen doen. Hoeveel uur ik hiervoor in de keuken moet staan en vieze borden moet afwassen om dit te kunnen betalen.

Om dit terúg te kunnen betalen.

De jongens beginnen luid te juichen. Een van hen trekt zijn rode hoody uit en wurmt hem over mijn hoofd. Twee anderen tillen me op hun schouders en hossen me door de feesttent naar buiten, terwijl ze 'Lucy bedankt! Lucy bedankt!' zingen. Ik word op handen gedragen en tegelijkertijd ben ik nog nooit zo hard van mijn voetstuk af gemieterd.

Ik voel me een verrader.

Hoe ga ik dit ooit aan Josephine uitleggen?

In mijn hoofd hoor ik haar al tegen me tekeergaan. Ben je wel helemaal goed? Wat denk je dat ze hier thuis over zullen zeggen? Wat voor vriendin ben je nou?

En ze heeft nog gelijk ook.

Hardhandig laten de jongens me weer op de grond zakken. Ze vragen, sméken of ik nog een afzakkertje kom doen – op onze kosten! – bij hun tent.

Ik kijk in het vrolijke, enthousiaste gezicht van de jongen met wie ik net heb gezoend. Hij kijkt naar me zoals verliefde jongens in series doen.

Ik kan terug naar de harde, koude werkelijkheid waarin ik net mijn beste vriendin heb verraden. Of ik kan mezelf nog even in een wereld wanen waar ik dat geweldige wijf ben, die Lucy van Drongen, ongekend, niet normaal zeg, zo zouden alle mensen moeten zijn.

Ik wou dat ik kon zeggen dat de keuze moeilijk was, maar mijn ego weet veel te gemakkelijk mijn geweten te sussen.

Ik hoor mezelf 'nog ééntje dan!' zeggen en haak mijn arm in die van Mike of Stan of Klaas of Dave. Straks, straks als we in het vliegtuig zitten. Of als we thuis zijn. Dan zal ik alles aan Josephine vertellen.

Wanneer we bij de tent zijn, krijg ik een blikje in mijn handen gedrukt. Ik luister naar de verhalen die zich herhalen, die steeds minder grappig worden. Je kunt een feestje niet optillen en verplaatsen.

Toch blijf ik zitten.

Ik neem een colaatje om wakker te worden. Ik neem er nog een om wakker te blijven.

Ik sluit mijn ogen.

Heel even maar.

Ben ik weggedommeld? Ik weet het niet. Ik denk het. Het moet wel, want opeens schrik ik op en heb ik het koud en wil ik maar één ding: terug naar de caravan.

Gehaast neem ik afscheid van de jongens.

Wanneer ik bijna bij het grote toiletgebouw ben, zie ik flink wat meter voor me een meisje lopen alsof ze haast heeft.

Blote benen, lichtblonde haren op het hoofd bijeengehouden.

Is dat Josephine of Isolde?

Ik kan het van deze afstand niet zien.

'Hé!' roep ik. 'Hé! Wacht eens!' Maar Isolde of Josephine of wie het dan ook mag zijn, begint harder te lopen, slaat af, het bruggetje op.

Mijn buik protesteert bij de gedachte dat het meisje Josephine was, aan de gedachte dat ik Josephine straks moet vertellen hoe er vijfhonderdveertig euro van haar rekening is afgeschreven.

Van het bonnetje heb ik een zo klein mogelijk propje gemaakt, maar alsnog brandt het in mijn broekzak.

Hoe ga ik dit in vredesnaam straks aan haar uitleggen?

Isolde

Dus Lucy heeft met Josephines creditcard een rekening van vijfhonderdveertig euro betaald?

Vijfhonderd -

Dat doe je toch niet? Wie doet er nou zoiets! Wat een rotstreek!

Ik -

Ja, sorry. Begin ik weer te huilen.

Maar Josie was zo lief. Zo ongelofelijk lief. Ook voor Lucy. Juist voor Lucy. Dit verdient ze niet.

Isolde

Zaterdagnacht 01.56 uur

De laatste 3 uur en 41 minuten van Josephine Donkers

Met mijn knokkels tik ik op de slaapkamerdeur. 'Joos? Josie?' Voorzichtig duw ik de klink naar beneden en gluur ik om het hoekje.

Ze ligt in bed: haar benen opgetrokken, helemaal gefocust op haar telefoon.

Ik open de deur verder. 'Nog wakker?'

Josie peutert de Airpods uit haar oren. 'Soort van.'

Uit de Airpods hoor ik de melodie van een liedje dat ze de hele vakantie luistert. Ze staat ermee op en ze gaat ermee naar bed. Letterlijk. Eigenlijk had ik daardoor al meteen kunnen weten hoe het zat tussen haar en Christopher.

Ik kijk naar haar koffer in de hoek die uitpuilt van de kleding. Bovenop ligt een vuilniszak die met een dubbele knoop vastzit.

Ik grijns. 'Ga je drugs smokkelen?'

'Vieze was.' En dan: 'Marga heeft thuis mijn koffer ingepakt. Geen idee hoe ik al die zooi weer mee naar huis krijg.' Ze veert op. 'Wil jij iets? Ja, doe dat. Zoek uit wat je graag wil. Thuis kan ik het ook niet meer kwijt.'

Ik probeer niet al te verlangend te kijken naar al die dure kleding die daar achteloos in de hoek ligt. Ik mag echt niet klagen met een vader en een moeder die beiden nog steeds goed verdienen, maar voor jurkjes van

honderd euro is bij geen van mijn ouders budget en zeker niet sinds de scheiding.

Ik schud mijn hoofd. 'Daar pas ik toch nooit in.'

'Krijgen we dat weer.' Josie zucht. 'Zoek gewoon uit wat je graag wil hebben. Echt, alles mag. Wat je niet meeneemt, gooi ik straks in de prullenbak.'

Ik kijk naar een poederroze sweater van een schreeuwend duur merk. Die moet me wel passen. In gedachten zie ik mezelf al in Josies kleren. Haar smaak is zoveel beter dan die van mij. Zij weet altijd dingen te kopen voordat iedereen erin loopt. Mijn laatste stukje trots verdwijnt.

Een voor een laat ik de kledingstukken door mijn handen gaan. Gloednieuwe T-shirts. Een satijnen blouse waar het prijskaartje (135 euro!) nog aan zit. Custommade sneakers in verschillende tinten blauw.

Ik houd de blouse en de schoenen in de lucht. 'Deze heb je niet eens aan gehad.'

In plaats daarvan liep je de hele vakantie in T-shirts van Christopher, denk ik, maar ik zeg het niet. In mijn hoofd hoor ik het weerwoord al. *Mag het misschien? Ik heb wel van die jongen gehouden, oké?*

Josie kijkt op van haar telefoon. 'Te warm. Geen zin.'

Ik houd een lichtkleurige spijkerbroek met smalle pijpen voor mijn benen. Aan het merk zie ik meteen dat-ie veel moet hebben gekost.

'Wat denk je?'

Josie knikt. 'Mooi toch? Pas 'm even.'

Een steek trekt door mijn hart. Vlug leg ik de spijkerbroek weer terug. 'Ach, ik heb al zoveel spijkerbroeken.'

'Ook goed,' zegt Josie. 'Bewaar 'm dan voor Lucy. En die twee rode T-shirts. Wil jij die rokjes? En die korte broekjes? Leg die anders ook maar op het stapeltje voor Luus.' De blik in haar ogen wordt zacht en toegeeflijk. Het is allang geen geheim meer dat Lucy de zwakke plek is van Josie. Ze kunnen schreeuwend tegenover elkaar staan, elkaar voor van alles uitmaken en het volgende moment staan ze weer in elkaars armen te huilen van het lachen.

Ik leg de kleren voor Lucy apart en besluit alleen de sweater te nemen. Ik ga op de rand van het bed zitten. Josie stopt één Airpod in haar oor.

'Zin om weer naar huis te gaan?'

Josie maakt een geluid dat zowel 'ja' als 'nee' kan betekenen.

'Christopher, mijn familie... Gedoe, gezeik.' Ze wrijft met de muizen van haar handen over haar ogen.

Ik schuif iets dichter naar haar toe. 'Ik wil wel met je mee naar Christopher om je spullen op te halen?'

'Voor mijn part zet-ie alles bij het grofvuil.'

Ik lach voorzichtig. 'Daar meen je niets van.'

'Waarom zou ik dat niet menen?'

Ik kijk naar haar make-uploze gezicht. De hele vakantie vraag ik me al af wat er anders aan haar is en pas nu ik zo dicht bij haar zit, zie ik het. Het zijn haar ogen. Ze zijn nog steeds zo strakblauw dat ze je de adem benemen, maar het lichtje is eruit. De glans is ervanaf.

'Je hebt toch ook veel van hem gehouden?'

Ze snuift. 'Dat betekent niet dat het andersom ook geldt.'

'Kom op,' zeg ik. 'Je weet dat Christopher ook veel van jou gehouden heeft.'

Josie kijkt naar me zoals ze toen ook naar me kon kijken, toen ze erachter kwam dat ik had gelogen. 'Gehouden *heeft*. Dat zeg je goed, ja. En wil je zo het licht in het halletje uitdoen? Ik wil nu echt slapen.'

Wanneer ik de deur sluit, hoor ik het liedje door de Airpods en de deur heen. Iets in me schreeuwt dat ik weer naar binnen moet, dat ik moet zeggen dat ze zich niet zo fucking alleen hoeft te voelen, dat ze ons heeft, dat ze mij heeft, dat ik er altijd voor haar zal zijn, maar ik weet als geen ander dat ze 'jajadatweetiktoch' zal zeggen zonder dat het echt tot haar doordringt. Het doet pijn als je er opeens achter komt dat je helemaal niet zo belangrijk bent voor iemand die wel belangrijk is voor jou. Dan kan ik nog duizend keer mijn armen om haar heen slaan, maar het zijn niet de armen die ze wil. En dus draai ik me om, loop mijn eigen kamer in en hoor hoe de muziek steeds zachter klinkt.

Cause I've had everything,
but no one's listening
and that's just
fucking lonely.
I'm so lo-lo-lo-lonely.

Lucy

Ik weet welke kant u op wilt. U wilt uit mijn mond horen dat Josephine depressief was. Dat ze zich daarom de hele vakantie terugtrok en naar zielige liedjes luisterde.

Josephine was de laatste tijd veranderd. Dat wel. Ze wilde niets meer deze vakantie.

Ze wilde niet mee uit eten, omdat het volgens haar overal stonk. Ze wilde niet mee naar het strand, want *heb je dat water gezien? Wil je ziek worden of zo?*

Ze wilde niet mee op kroegentocht, niet meer naar het waterpark, niet op de partyboot, niet naar de boulevard, niet voor de caravan hangen 's avonds, gewoon he-le-maal niets.

En iedere keer gaven Isolde en ik toe.

Begrepen we het.

Zeiden we: *oké, morgen dan. Misschien straks? Vind je het niet erg dat we zonder jou gaan? Je kunt ook eventjes mee? Aaah, toe. Alsjeblieft, ga even mee...*

Maar depressief? Dat de wereld zo diep- en diepzwart is dat je nergens meer een lichtpuntje kunt zien? Dat je je voortsleept, omdat lopen al te veel moeite kost?

Ik weet wat een depressie is. Ik heb met eigen ogen gezien hoe het mijn moeder heeft gevloerd.

Ik weet niet of dát met Josephine aan de hand was.

Lucy

Zaterdagavond 20.15 uur

De laatste 9 uur en 22 minuten van Josephine Donkers

Voor de derde dag op rij heeft Josephine een T-shirt van Christopher aan als ze van het douchegebouw terugkomt. Met een plof gaat ze op een van de campingstoeltjes zitten. Haar haren hangen nat en ongekamd op haar rug.

Restjes mascara zitten onder haar ogen.

Haar nagellak is bij de meeste nagels afgebladderd.

Ze ziet er niet uit alsof ze nog van plan is vanavond uit die stoel te komen.

'Heeft Christopher je geen andere shirts meegegeven?' Ik bedoel het als grapje.

Echt waar.

Het laatste waar ik zin in heb is nog zo'n ruzie als van net bij de klif. Josephine kijkt op, haar ogen staan op scherp. 'Ga je me nu ook nog vertellen wat ik aan mag?'

Sorry, dat moet ik nu zeggen. Sorry-laat-maar-ik-had-het-niet-moeten-zeggen. Maar mijn tong heeft een eigen wil.

'Ik denk dat je daar al iemand voor hebt.'

Meestal is Isolde de vredestichter, degene die onze brandjes blust. Maar ik zie hoe ze rustig blijft scrollen op haar telefoon en net doet alsof ze ons geruzie niet hoort. Laat maar branden, zal ze denken. Laat de hele zooi maar in de fik gaan.

Met moeite slik ik mijn ego weg. 'Het was een grapje, oké?'

'Grappig,' Josephine snuift door haar neus. 'Zeer grappig. Kan niet wachten op je Netflix-special.'

Een halfjaar geleden had ik er meteen bovenop gezeten. *Dat je nog Netflix mag kijken van Christopher, joh,* dat zou ik gezegd hebben. Maar nu zeg ik niets. Laat haar maar het laatste woord hebben.

Sinds een halfjaartje is het officieel tussen Josephine en Christopher Verheer. Vanaf de allereerste keer dat ze elkaar zoenden, veranderden hun lippen in klittenband.

Dat ze veel tijd met elkaar doorbrengen, dat wist ik. Na schooltijd en in het weekend is Josephine elke vrije minuut bij hem te vinden. Maar dat ze ons tijdens onze vakantie compleet negeert, nog steeds alleen maar met hem bezig is, daar schrik ik van.

'Gaan we straks nog naar de boulevard?' Geroutineerd schroef ik een fles tequila open. Het is de goedkoopste die ze hadden bij de campingsuper.

'Natuurlijk gaan we.' Isolde tikt met haar telefoon op een leeg glas waar net nog cola in zat. 'Schenk hier maar in. En geen dubbele. Ik heb nog trauma's van de eerste avond.'

'Josephine?'

'Hm?'

Ik houd de fles naar haar op.

'Of je ook wat wil?'

De oude Josephine, de Josephine van vóór Christopher, had gezegd of ik wat wil? En dat vraag je? Je had er allang een voor me in kunnen schenken.

'Nee, dank je.' Josephine pakt haar telefoon en begint druk op het scherm te tikken. 'En ik denk niet dat ik vanavond meega.'

'We kunnen naar de feesttenten vooraan?' probeer ik. 'Het ziet er een beetje armoedig uit, maar er is echt een goed sfeertje.'

'Hmm,' doet ze. 'Ik weet niet. Misschien.'

'Vraag anders even toestemming aan Christopher.'

Isolde zegt het zo onschuldig, zo dodelijk naïef, dat Josephine met een dramatische uithaal haar hoofd achterover gooit. 'Wat is toch jullie obsessie met Christopher? Ik word er niet goed van. Echt, houd er nu eens over op!' Hoor ik dit nu goed?

Verwijt zij nu óns dat wij een obsessie hebben met Christopher?

'Sorry?' Ik begin te lachen, mijn dit-meen-je-niet-serieus-fok-watongemakkelijk-lach. 'Maak je nu een grap?'

Ik kan er niets aan doen, maar ik voel het luikje waarachter alle woede rondom Christopher zit veel te snel opengaan. Normaal zeg ik alles meteen als me iets niet zint, maar deze verliefdheid gunde ik haar. Je moet mensen de kans geven zichzelf kwijt te raken in een verliefdheid, zeker als het je vriendin is en jij haar wel weer weet te vinden. Maar kom mij nu niet verwijten dat ik degene ben die hier fout zit.

'Heeft Christopher je geen andere shirts meegegeven? Vraag anders even toestemming aan Christopher.' Josephine gaat rechtop zitten, klaar voor de strijd. 'Zo gaat het de hele vakantie al. Ik begin niet de hele tijd over hem.'

'Nee, maar je bent wel de hele tijd met hem bezig.'

Dat is Isolde.

De ene helft van de twee brave meisjes en loyaal tot op het bot. Tot nu, blijkbaar.

'Geef toe,' zegt ze en ik hoor aan haar ademhaling – veel te hoog, veel te snel – dat ze het verschrikkelijk vindt om de confrontatie met Josephine aan te gaan. 'Je bént toch ook alleen maar met Christopher bezig?' Ze knikt naar mij voor bijval. 'Met ons wil je de hele vakantie niets doen. Zodra wij wat –'

'Het is uit. Oké? Het is uit.'

'Wat?' Maar het is geen 'wat' omdat we haar niet verstaan hebben. Het is een 'wat' van verwarring, van ongeloof, van totale verbijstering.

En tegelijkertijd valt alles op zijn plek, snap ik opeens waarom ze zich de hele vakantie al terugtrekt, vlucht in haar telefoon, kleren draagt van Christopher, alleen maar liedjes luistert waar ze zachtjes om zit te sniffen als ze denkt dat we haar niet zien.

Het is zo overduidelijk dat ik niet snap dat ik het niet eerder doorhad.

Hoe kon ik zo stom zijn?

Ik schenk een tequilashot voor Josephine in.

Wanneer ik haar het glas voorhoud, begint ze te zuchten. Even denk ik dat ze het weer gaat afwijzen, maar dan knikt ze naar de fles. 'Geef die maar.'

Zonder aarzelen geef ik haar de fles.

'Wanneer heeft hij het uitgemaakt?' vraag ik.

Ze zwijgt. Ze is zo lang stil, dat ik me afvraag of ze me wel verstaan heeft. Net als ik mijn vraag wil herhalen, begint ze te praten, zacht en onvast. 'Een paar dagen geleden.'

Snel begin ik te rekenen, maar hoe ruim ik die paar dagen ook rek, ik kom op dezelfde uitkomst uit. 'Tijdens de vakantie?'

Ze zet de fles aan haar mond.

'Terwijl we op vakantie zijn, heeft hij het uitgemaakt?'

'Heeft-ie je gebeld? Een appje gestuurd?' Isoldes stem schiet in de hoogte. 'Hij heeft het toch niet met een appje uitgemaakt?'

Josephine zet opnieuw de fles aan haar mond.

'We kregen ruzie over de app. Een ruzie om niets. En toen was het klaar voor hem.'

'Dat kan hij niet maken!' Isoldes stem slaat over. De eerste tranen drukken al tegen haar stemband. Nog even en ze begint te huilen. 'Zoiets doe je toch niet! Hoe kun je nou zoiets doen? Ik snap het niet! Ik snap het echt niet!'

Het zou andersom moeten zijn, maar zo liggen de verhoudingen niet. Zo hebben de verhoudingen nooit gelegen.

En dus vind ik het niet eens vreemd dat Josephine troostend haar hand op Isoldes schouder legt, dat zij haar vriendin geruststelt, terwijl zij degene is met het meeste verdriet.

'Het is al goed, Ies,' zegt Josephine en ik weet niet waarom, maar ik geloof haar. 'Misschien is het zelfs wel beter zo.'

Isolde

Het was ontzettend verdrietig inderdaad. Ik begrijp er niets van dat ze het pas na al die dagen vertelde, maar goed, ook dat is Josie. Was Josie. Waswaswas.

Brave meisjes zwijgen over de foute dingen die ze doen. Dat werd er bij de familie Donkers zo'n beetje in geramd. Over fouten praat je niet. Maar Josie had niets fout gedaan. Zij had het niet uitgemaakt via een appje. Ik snap niet waarom ze hier zo lang over moest zwijgen tegenover ons.

Sorry, wat?

Of dit Josephines telefoon is? Ja, dat is het. Wat moet ik hiermee? Wat wilt u van me?

Goed, goed. Ik zal het wel hardop voorlezen.

Wees alsjeblieft niet boos op me.

Er komt een dag dat je begrijpt waarom ik dit heb gedaan. Dat ik het alleen deed om jou te beschermen.

Ik doe dit ook zodat jij verder kunt met je leven. Ik doe dit omdat ik van je hou.

Ik snap het niet. Waarom heeft Josephine dit om halftwee vannacht aan Christopher verstuurd?

Lucy

Wees alsjeblieft niet boos op me.

Er komt een dag dat je begrijpt waarom ik dit heb gedaan. Dat ik het alleen deed om jou te beschermen.

Ik doe dit ook zodat jij verder kunt met je leven. Ik doe dit omdat ik van je hou.

Heeft ze dit echt gestuurd?

Willen jullie zeggen...

Willen jullie hiermee zeggen dat Josephine...

Oké, ik begrijp dat het niet mag, maar het zou zoveel schelen als ik Isolde even kon spreken. Een paar minuutjes maar, één minuutje dan? Jullie mogen erbij zitten, echt. Ik –

Prima. Dan niet.

Ik weet wat jullie denken. Jullie denken dat Josephine zichzelf... ik kan het niet zeggen. Maar als het wél waar is dat ze dat heeft gedaan, dan was het niet om Christopher. Honderdduizend procent zeker niet om Christopher. Jullie hebben geen idee hoe het zit, waar Josephine écht mee zat.

Lucy

Zaterdagavond 21.20 uur

De laatste 8 uur en 17 minuten van Josephine Donkers

'Hou op! Voor mij echt geen tequila meer! Alles draait al, alsjeblieft zeg.'

'Nog één!' Ik schud met de fles naast mijn hoofd en trek een zielig gezicht. 'Nog één slok om het af te leren. Pleeeeease?'

Ik begin te zingen – lets 's make a night, you won't remember – maar het moment van net is weg.

'Echt niet,' zegt ze en doet alsof ze moet overgeven. 'Ik moet vanaf nu mijn kop erbij houden. Anders word ik gek.'

Ik vind het lastig om deze Josephine te zien. Een deel van mij heeft medelijden met haar, maar een ander deel – het grotere deel dat harder roept – zou willen dat ze zichzelf niet zo liet kennen. Waarom zwelgt ze zo in haar zelfmedelijden?

'Je wordt niet gek,' zeg ik resoluut. 'Misschien als je langer met die sukkel had gehad, dan wel. Maar nu niet.'

Josephine haalt haar schouders op.

'Ik weet het niet. Soms denk ik dat het wel weer goed komt tussen ons.'

'Echt?' Ik probeer niet te veroordelend te klinken. Waarom zou je iemand die je met een appje heeft gedumpt nog een tweede kans geven. 'Wil je dat?'

Weer die schouders. 'Misschien dat het nu niet meteen goed komt, misschien zelfs niet volgend jaar, maar ooit komen we weer bij elkaar. Dat voel ik heel sterk.'

En dan sijpelt daar toch die veroordeling in mijn stem door. 'Maar wíl je dat ook?'

'Ik heb geen flauw idee meer wat ik wil. Of wie ik ben.'

'Josephine Donkers! Als je nou zielig gaat lopen doen omdat je gedumpt bent, dan doe ik je wat.'

'Vertel jij dan wie ik ben.'

'Zodat je kunt horen hoe geweldig je bent? "Wow zeg! Heeft iemand je ooit verteld hoe prachtig blauw je ogen zijn! Zijn dat lenzen? Dat kan niet echt zijn! En dat lichaam! Dat lichaam! Hallo zeg! Daar zou ik een moord voor doen, echt waar!"

Ik zet een glimlach op, maar reken maar dat ik het vanuit het diepst van mijn hart meen. 'Ooit *verwende trut* gegoogeld? Moet je eens doen. Kom je als eerste zoekresultaat je eigen foto tegen. Met je ik-weet-niet-wie-ik-benzonder-mijn-vriendje.'

Ik zet me schrap voor een felle tegenreactie, maar in plaats daarvan schiet Josephine in de lach.

Normaal gesproken ben ik altijd degene die begint te lachen als iets ongemakkelijk is. 'Wat? Wat is er zo grappig?'

Josephine schudt haar hoofd, grinnikt nog wat na. 'Omdat, lieve Lucy, je er niet verder naast kon zitten.'

'Hoe bedoel je?' Ik wil nog veel meer vragen, maar op dat moment gaat mijn telefoon.

Ik frons mijn wenkbrauwen als ik zie wie het is. Verbaasd houd ik het schermpje naar Josephine op.

'Het is je moeder...'

'Niet oppakken,' zegt ze vlug. 'Ik wil haar niet spreken.'

De telefoon blijft ongestoord afgaan.

Mijn duim zweeft boven het telefoonscherm. Ik neig naar het groene bolletje. 'Je moeder belt me nooit.'

'Precies.' Josephine lacht kort, maar haar lach klinkt holler en gemaakter dan net. 'Mijn moeder. Belt jou. Nooit.'

Ze hakt de zin nadrukkelijk in stukjes.

'Sorry?' Ik schud mijn hoofd. 'Ik ga opnemen. Misschien is er iets ergs gebeurd. Waarom belt ze jou anders niet gewoon?'

'Niet doen, zeg ik toch?'

Josephine veert op, en opeens is haar blik zacht en smekend, zie ik de Josephine voor wie ik tot de laatste snik zal vechten. Ik kan mezelf wel duizend keer vertellen dat ik haar vriendschap niet meer nodig heb, dat ik na de vakantie prima af ben zonder haar, maar mijn lichaam verraadt me meteen. Mijn hart knijpt samen en ik heb zin om te lachen, schandalig hard te lachen, zoals ik dat alleen met haar kan.

Nog één laatste avond.

Net als vroeger.

Dat kan toch?

'Alsjeblieft?' Josephine drukt haar handpalmen tegen elkaar. 'Ik bel haar zo terug. Echt. Maar nu ben ik hier met jullie. Oké?'

Met mijn duim druk ik de oproep weg. Het geluid stopt.

Ik schroef de tequilafles open en begin weer te zingen.

'One more shot, another round. End of the night, it's goin' down.'

Vanuit mijn ooghoeken zie ik Isolde haar hoofd schudden. Kort. Alsof er een gedachte in haar hoofd zit die eruit moet.

En dan bedenk ik: Josephines moeder heeft Isolde vanochtend ook gebeld.

Isolde

Dat klopt, ze heeft mij gisterenochtend ook gebeld. Ik zat voor de caravan, was net wakker. Ik dacht dat ze Josephine even niet kon bereiken en daarom mij belde. Ze was vooral geïrriteerd toen ik opnam, heel dwingend. *Kun je Josephine zeggen dat ze me zo snél mogelijk moet terugbellen?*

Ik weet niet waarom ze zo boos was, maar dat was ze wel vaker. Voor mevrouw Donkers is al snel iets te veel. Ze heeft niet graag dat we daar thuis zijn, eh... waren. Dan waren we veel te aanwezig en hielden we haar van het werk af. Ha. Alsof ze last van ons had als wij er waren. Hun huis is zo groot dat je Josephines kamer met Google Maps moet zoeken.

Ik heb Josie meteen gezegd dat haar moeder me had gebeld. Ze zei dat ze haar wel terug ging bellen. Maar dat heeft ze dus niet gedaan, blijkt.

Nou, prima.

Want ik snap heel goed waarom Josie haar niet wilde spreken.

Isolde

Zaterdagavond 21.39 uur

De laatste 7 uur en 58 minuten van Josephine Donkers

Verveeld scrol ik door mijn snaps, check wat stories, kijk of ik nieuwe likes heb. Ik heb mijn Instagram al zo vaak ververst dat er geen nieuwe foto's zijn. Automatisch ga ik weer naar mijn eigen Instafeed. Een klein shotje adrenaline maakt dat ik me beter voel. In kleine vierkantjes zie ik de vakantie die ik zo graag had willen hebben.

Een foto op het terras waarop we met zijn drieën aan rietjes lurken uit een glas sangria, zo groot als een vissenkom (Josie spuugde na de foto de slok uit en zei dat het het smerigste was wat ze ooit had geproefd. Vijf minuten later ging ze naar de caravan).

Een foto van de eerste avond waarop Lucy en ik over elkaar heen hangen van het lachen (*Nou even doen alsof we echt lol hebben*, zei ze toen het na de tiende keer nog niet uitbundig genoeg was).

Ik word jaloers op het meisje op de foto, op haar bruisende, geweldige leven, ook al ben ik het zelf.

Opnieuw knalt 'Timber' van Pitbull en Kesha door de boxjes van Lucy. Ik vind het een vreselijk nummer, en niet alleen omdat iedereen met een beetje muzieksmaak het een vreselijk nummer vindt. Ik vind het vooral vreselijk omdat Lucy en Josephine het elke keer weer woord voor woord meeblèren. Als vanzelf zie ik ons drieën weer staan op ons allereerste schoolfeest in de brugklas. Lucy – nieuw, luid, hart op de tong, een bos zwarte krullen – trok

Josephine bij de eerste dreunen de dansvloer op. Ze gooiden hun armen in de lucht, draaiden en sprongen alsof ze in de videoclip meespeelden.

Let's make a night, you won't remember!

I'll be the one, you won't forget.

Mij lieten ze bij de rand van de dansvloer achter.

Op dat moment wist ik dat ik Josie zou moeten delen als ik haar niet wilde verliezen.

Josie en ik kennen elkaar al vanaf de kleuterschool. We woonden in dezelfde wijk, gingen naar dezelfde clubjes, leefden hetzelfde leven. We waren brave meisjes, keurig opgevoed. Lucy was alles wat we in onze eigen bubbel niet tegenkwamen. Ze hadden een onweerstaanbare aantrekkingskracht op elkaar. Voor de buitenwereld waren we een drieenheid, maar ik merkte meer dan eens dat die driehoek heel vlug een cirkel kon worden. Stond ik er weer buiten, te lachen om een grap die ik niet snapte. Of ben ik dus de enige die van een metershoge klif af springt, terwijl we hadden afgesproken het allemaal te doen.

En opeens ben ik hun stomme meezingen op dat stomme nummer helemaal zat.

'Waarom heb jij je moeder eigenlijk niet teruggebeld?'

Josephine kijkt verward op, alsof ze was vergeten dat ik er ook nog was.

'Wat?'

Maar ik weet zeker dat ze me wel verstaan heeft. Dit zegt ze alleen om tijd te winnen en snel een excuus te verzinnen.

'Je moeder,' herhaal ik. 'Waarom heb je haar niet teruggebeld? Hebben jullie ruzie of zo?'

'Hoezo?'

'Omdat je haar blijkbaar niet wil spreken.'

Josie's gezicht betrekt. Haar mond wordt een smalle streep. 'Ik heb haar niets meer te vertellen.'

Meer. Ze zegt: ik heb haar niets *meer* te vertellen. Dat zeggen mensen alleen als ze uitgepraat zijn.

'Is het zo erg?' vraag ik.

Maar in plaats van mij antwoord te geven, draait ze zich naar Lucy toe. 'Zit er nog iets in die fles?'

'Kom nou, Joos,' doe ik. 'Zo erg kan die ruzie niet zijn. Ik ken je toch langer dan vandaag?'

'Dus?' Fel kijkt ze op. Haar blauwe ogen vatten vlam. 'Wat zegt dat? Wat zegt dat nou eigenlijk!' Ze perst haar lippen op elkaar alsof ze iets letterlijk wil tegenhouden, maar dan knallen de woorden er drie tellen later alsnog uit. 'Weet je wat dat zegt? Niets! Helemaal niets! Je kunt iemand je hele leven kennen en toch geen flauw idee hebben wie het is.'

Sorry? Zo doet ze nooit tegen mij.

Dit gaat niet over een simpel ruzietje met haar moeder.

Verbaasd kijk ik haar aan. 'Waar heb je het over?'

Met opzet ontwijkt ze mijn blik. Strak blijft ze naar de fles tequila in haar hand kijken, twijfelend of ze een slok zal nemen. Ze is lang stil, maar dan klinkt haar stem verstikt: 'Ik kan het pas vertellen als jullie beloven het nooit verder te vertellen.'

Ik weet niet hoe snel ik 'beloofd' moet zeggen. 'Je weet dat ik nooit iets doorvertel, Joos.'

Met een klap zet ze de fles terug op tafel. 'Erewoord?'

Ik wil zeggen dat brave meisjes zwijgen, dat ze zwijgen tot aan hun graf, maar het voelt als niet genoeg. En dus spreid ik mijn wijs- en middelvinger en spuug erdoor.

'Erewoord. Op mijn dood.'

24 Lucy

Nog geen woord over Elizabeth? Helemaal niets? Oké, dan vertel ik het wel.

Lucy

Zaterdagavond 21.43 uur

De laatste 7 uur en 54 minuten van Josephine Donkers

'Dan wil ik het nu weten ook.'

Nu ze beetheeft, bijt Isolde zich vast als een vechthond.

'Heeft het te maken met Christopher?'

Josephine doet net alsof ze Isolde niet hoort.

Ze knikt naar mijn telefoon. 'Als je wil, mag je haar wel terugappen dat alles goed met me gaat en dat ze me niet meer hoeft te bellen. Ik spreek haar morgen wel.'

Twee keer spreekt ze het woord *haar* uit, alsof het een bedorven smaak heeft.

Zonder verder te vragen, doe ik wat Josephine zegt. Ik pak mijn telefoon en stuur haar moeder een appje.

Met Josephine gaat het goed.

Ze zegt dat ze u morgen spreekt.

Daarna klik ik mijn scherm op zwart.

Isolde mag Josephine dan wel langer kennen, dat betekent niet dat ze haar ook beter kent. Want dan zou ze weten dat je Josephine even de tijd moet geven om haar gedachten te ordenen. Een tequila om haar tong losser te maken.

'Josie! Wat is er nou?'

'Kun je even drie tellen je mond houden?' Ik kijk waarschuwend naar Isolde en schenk ons een bodempje tequila in. Ik houd mijn glas als een trofee in de lucht.

'Op ons,' zeg ik. 'Op vriendinnen voor het leven.'

Ik meen het. Op dat moment heb ik al het gelieg en geruzie van ons bedekt onder een grote laag met en-toch-houd-ik-van-ze's.

Ik zie hoe Josephine worstelt met haar gedachten, hoe ze in haar hoofd op zoek is naar de juiste woorden.

'Vertel gewoon wat je wil,' dring ik zachtjes aan. 'Wij luisteren wel.'

'Elizabeth heeft me opgezocht,' zegt ze dan opeens.

'Elizabeth?' Even kan ik de naam niet plaatsen.

Josephine heeft zo weinig contact met haar zus, dat haar naam me niet meteen bekend in mijn oren klinkt.

Josephine is het nakomertje van haar familie.

Toen haar zus en oudere broers allang op de middelbare school zaten, werd Josephine geboren. Ze heeft wel eens gezegd dat het voor haar voelt alsof ze enig kind is.

Op de jaarlijkse familiefoto die met kerst op hun landgoed wordt geschoten, heeft Josephine ouders, twee broers en een zus. Maar dat is schone schijn, het plaatje voor de buitenwereld. In het dagelijks leven is Josephine veel alleen, met twee ouders die altijd werken en twee broers en een zus die ze alleen met verjaardagen en feestdagen ziet.

'O?' Isolde trekt haar wenkbrauwen op. 'Woont ze nog steeds in Barcelona?'

Josephine knikt.

'Hoelang is het geleden dat je haar hebt gezien?' vraagt Isolde. 'Best een tijdje, toch? Kwam ze zomaar op bezoek?'

'Niet zomaar.' Josephine staart in de verte en zwijgt. 'Weet je dat ik eigenlijk nooit heb geweten waarom ze naar Barcelona is verhuisd?' Josephine zucht. 'Ik bedoel, eigenlijk is het toch vreemd dat ik niet weet waarom mijn zus in Barcelona woont? We praten thuis nooit over dat soort dingen. Elizabeth woont al mijn hele leven in een ander land en af en toe komt ze een keer overvliegen met de kerst of met mijn verjaardag en dan is

het ouderwets ongemakkelijk. Weet je dat wij nooit daar zijn geweest? Dat ik nooit bij haar in Barcelona ben geweest? Dat ik geen idee heb hoe ze woont? Hoe haar huis er vanbinnen uitziet? Ik weet niet eens precies wat voor werk ze doet. Altijd maar dat vage, oppervlakkige gedoe, die beleefde kletspraatjes, dat gezeik dat nooit echt ergens over gaat.'

Ik begin al een beetje spijt te krijgen van mijn verwende trut-opmerking. Josephine is opgegroeid met meer spullen en kleren en geld dan menig ander meisje, maar spullen en kleren en geld zijn koud. Wat stelt een groot huis voor, als dat betekent dat de mensen die erin wonen alleen nog maar meer afstand van elkaar nemen?

'Ik weet dat Elizabeth op haar zestiende uit huis is gegaan. Ik heb altijd gedacht dat ze het thuis niet meer trok. Dat ze gek werd van mijn ouders.' Weer die zucht, en ditmaal een alsof het haar nu pas weer lukt vrij adem te halen.

'Wat ik niet wist, is dat Elizabeth op haar zestiende door mijn ouders uit huis is gezét. Ze - ze...'

Automatisch schuif ik wat naar voren om haar beter te kunnen verstaan. Josephine sluit kort haar ogen, alsof ze het volgende alleen durft te zeggen in het donker. 'Elizabeth was zwanger.'

Zwanger?

Het woord vonkt tussen ons in.

Ik hoef maar aan dat afstandelijke gezicht van Josephines moeder te denken om te raden hoe er op dat nieuws gereageerd is.

'Ze was net een paar dagen zestien, toen ze het mijn ouders vertelde,' gaat Josephine verder. 'Mijn ouders gaven haar een keuze: ze kon het kind laten weghalen of ze kon per direct haar spullen pakken en vertrekken. Mijn ouders waren woedend. Woedend! Elizabeth zei dat ze nooit heeft geweten dat ze zo ordinair konden schreeuwen. Het moet de schaamte zijn geweest. De familie Donkers kon de schande niet verdragen dat er een tienermoeder onder hun dak leefde.'

Josephine laat een holle lach horen.

'Het échte probleem was dat Elizabeth al hoogzwanger was. Ze had de zwangerschap al die tijd genegeerd, in de hoop dat het waarschijnlijk op een dag vanzelf weg zou gaan. Haar buik had ze ingesnoerd met strakke kleren, maar nu ze bijna moest bevallen, kon ze haar geheim niet langer voor zich houden.

Ze was bang voor de bevalling, voor wat er daarna zou gebeuren. Ze had geen idee wat ze kon verwachten. Al die tijd had ze geen dokter of verloskundige gezien.'

Josephines stem wordt zacht. 'Mijn moeder nam op dat moment een besluit. Ze zou Elizabeth per direct ziek melden op school. Elizabeth zou in het diepste geheim thuis bevallen en daarna haar examenjaar volgen op een particuliere kostschool in Barcelona. Niemand zou ooit weten welke schande zich in het huis van de familie Donkers had afgespeeld.'

Het kost mijn hersenen moeite om alle informatie in één keer te verwerken. Dit klinkt als een vreselijk duister familiegeheim dat alleen maar verliezers kent. Arme Elizabeth. Arme baby. Arme Josephine, die pas na al die jaren weet wat voor drama er zich in dat huis heeft afgespeeld.

'Niet te geloven,' zeg ik zachtjes. 'Dat je zus dat al die tijd voor zich heeft gehouden.'

'Ja.' Josephine probeert zich groot te houden, het als een grapje te brengen, maar ik hoor in haar stem dat ze tot in haar diepst is gekwetst. 'Brave meisjes zwijgen over de foute dingen die ze doen.'

Isolde

Begrijpen jullie het al? Snappen jullie al hoe het zit?

Isolde

Zaterdagavond 21.47 uur

De laatste 7 uur en 50 minuten van Josephine Donkers

Ik weet niet wat ik hoor.

Ik kom al sinds ik een mollig kleutertje was bij de familie Donkers over de vloer en nooit, nooit had ik maar kunnen vermoeden dat er zich zoiets vreselijks onder hun dak heeft afgespeeld.

Elizabeth ken ik eigenlijk alleen van de verjaardagen van Josephine. Omdat Josephine aan het eind van de zomer jarig is, herinner ik me Elizabeth vooral in dromerige zomerjurken met ruches en dunne bandjes, haar blonde haren los.

Op al die feestjes hield ze zich vaak op de achtergrond, mengde ze zich niet echt in gesprekken, glimlachte ze nooit voluit. Ze had een zachte, zangerige stem en op Josies achtste of negende verjaardag heeft ze me eens toevertrouwd dat ze het zo fijn vond dat Josie zo'n lieve beste vriendin als ik had.

'Niet te geloven,' fluister ik.

Josie knikt zachtjes, alsof ze het zelf ook nog niet kan bevatten. 'Een paar dagen nadat Elizabeth mijn ouders het nieuws had verteld, begonnen de weeën,' gaat ze verder. 'Het moet verschrikkelijk zijn geweest. Elizabeth smeekte om verdoving, om naar het ziekenhuis te gaan, maar ze werd totaal genegeerd.'

In gedachten zie ik Elizabeth in het holst van de nacht met een dikke buik door de gangen van het huis van de familie Donkers schuifelen.

Ze draagt een witte nachtjapon en kan niet stoppen met huilen.

Mama! Toe! Help me dan! Ik heb zo'n pijn!

Een koude rilling trekt over mijn rug.

'Uiteindelijk is ze halverwege de trap bevallen, omdat het haar niet meer lukte de trap op te klimmen naar haar kamer.' Josephine staart in de verte, alsof zich daar de film voltrekt. Haar stem klinkt vlak, alsof alle emotie eruit is. 'Marga heeft met de keukenschaar de navelstreng doorgeknipt.'

Ik weet niet wat ik moet zeggen.

Ik ben honderd keren die luxe, met rode pluche bedekte trap op gelopen, zonder te weten dat jaren geleden Elizabeth daar huilend een kind ter wereld heeft gebracht.

In gedachten zie ik hoe Marga het bebloede baby'tje aan Elizabeth geeft. Haar moeder staat er nog steeds vanuit een hoek koud en gereserveerd toe te kijken.

Was het een jongetje? Een meisje?

Ik kan me niet inhouden; ik moet het weten. 'En toen?'

Josie staart nog steeds in de verte, zwijgend.

Razendsnel leg ik puzzelstukjes in elkaar.

Elizabeth heeft noodgedwongen haar baby moeten afstaan.

Elizabeth heeft de baby wél gehouden en leeft al die jaren ondergedoken met haar kind in Barcelona.

De puzzel past niet.

Elizabeth –

En dan past opeens de puzzel wel.

'Jij bent dat baby'tje,' fluister ik. 'Elizabeth was zwanger van jou.'

Langzaam knikt Josie, alsof ze het zelf ook niet kan geloven. 'Elizabeth is mijn moeder.'

Het duizelt me.

Het duizelt me zo erg dat ik de woorden wel hoor, maar ze geen betekenis krijgen in mijn hoofd.

'Je moeder?' Een rare, afgeknepen lach ontsnapt uit Lucy's keel. 'Wil je nu zeggen dat je zus eigenlijk je moeder is?'

'En dat niet alleen.' Josie wrijft hard door haar ogen om de opkomende tranen tegen te houden. 'Want weet je wat dat ook betekent?' Ze wacht ons antwoord niet af. 'Dat houdt dus in dat mijn moeder mijn oma is. Dat mijn vader mijn opa is. Dat mijn broers helemaal niet mijn broers zijn, maar mijn ooms. Mijn hele leven blijkt opeens een grote leugen te zijn.'

Zachtjes schudt Josie haar hoofd. 'En dat is dan mijn familie, mijn eigen bloed. Degene die ik blind moet kunnen vertrouwen. Toch?'

Opeens vind ik het niet gek meer dat ze de hele vakantie moe was. Een geheim zo groot als dit zuigt je leeg, put je compleet uit.

Ik weet niet wat ik moet zeggen.

Ik wil alleen maar heel hard met haar meehuilen.

Met de zoom van haar T-shirt dept Josie haar natte ogen.

Ik ken haar al mijn hele leven, maar nog nooit heb ik haar zo droevig gezien, zelfs niet vorig jaar, toen ze erachter kwam wat ik had verzonnen.

'Dus ja, als je wil weten waarom ik mijn *moeder* niet terugbel, dan is dat omdat mijn *moeder* jou niet belt. En mijn *oma*, die hoef ik voorlopig niet meer te spreken.'

Lucy

Dan weet u het nu. Het grote familiegeheim van de familie Donkers. En dan snapt u ook meteen waarom Josephine niet zelf van die klif af is gesprongen. Ze huilde toen ze het ons vertelde, dat klopt, maar het waren vooral tranen van frustratie.

Ze was boos, voelde zich verraden.

Sorry dat ik moet lachen, maar ik ken maar één persoon die ooit uit woede van een klif af is gesprongen.

Lucy

Zaterdagmiddag 16.13 uur

De laatste 13 uur en 24 minuten van Josephine Donkers

Isolde is zo plotseling weggerend, dat Josephine en ik elkaar verward aankijken.

'Gaat ze nu –?' begint Josephine, maar voor ze haar zin heeft kunnen afmaken, ben ik Isolde al achternagehold.

Als ze echt van de klif af gaat springen, wil ik dat met eigen ogen zien.

'Isolde! Wacht!'

Maar Isolde rent alsof ze geen tijd te verliezen heeft.

Behendig klimt ze op het plateau van de klif, houdt hooguit een tel pauze om een leeg plekje te vinden, neemt een aanloop en springt.

WHAAAAAAAAAAAAAAA!

Haar schreeuw is zo luid, zo bevrijdend, dat mensen om ons heen spontaan beginnen te applaudisseren.

Josephine en ik werpen ons tegen de reling aan en zien nog net hoe Isolde met een enorm doffe klap in de zee verdwijnt.

Water spat onstuimig alle kanten op.

'Au!' Josephines gezicht betrekt. 'Dat klonk niet goed.'

Ik schiet in de lach. 'Die houdt daar wel een blauwe plek aan over.'

'Snap je nou waarom ik niet wil gaan?'

Ze vraagt het zonder ondertoon, zonder sneer. Ze vraagt het als mijn vriendin die niets liever heeft dan dat ik haar begrijp.

Ik knik. En omdat ik haar wil laten zien hoe erg ik haar snap, zeg ik: 'Reken maar niet dat ik nog ga springen.'

Net stonden we nog schreeuwend tegenover elkaar, maar zo snel als de woede kwam, zo snel is-ie ook weer verdwenen.

Josephine kijkt naar de zee onder ons, waar Isolde proestend boven de golven uit probeert te komen. 'Gaat ze leuk vinden, dat jij nu ook afhaakt.'

Ik laat een pesterig lachje horen. 'Geef ik jou toch gewoon de schuld? Wordt ze maar lekker boos op jou.'

Josephine knijpt hard in de reling. 'Ik word soms gek van haar, weet je dat? Van jou ook, geloof me. Maar soms haat ik Isolde echt. Dan ben ik er gewoon helemaal klaar mee.'

Ik wil het wegwuiven, iets zeggen dat we ons allemaal aan elkaar ergeren deze vakantie, maar deze serieuze kant ken ik niet van Josephine.

'Ik ken Ies al vanaf dat we zandtaartjes op de kleuterschool maakten, hè?' Ze staart naar Isolde die met een krachtige borstcrawl richting het strand zwemt. Van hun twee is Isolde altijd al de betere zwemmer geweest. 'Een vriendschapsband kan knellen, weet ik nu.'

'Goeie quote voor op je Insta.'

'Ik meen het, Luus. Isolde heeft me altijd geclaimd. En dat heb ik heel vaak niet erg gevonden, want ik mag haar. Ik heb haar graag bij me in de buurt. Maar sinds vorig jaar...' Josephine legt haar handen om haar keel en doet alsof ze gewurgd wordt. 'Ik kan er nog steeds niet bij hoe ze ons zo voor de gek heeft gehouden.'

Mijn gedachten dwalen af.

Naar vorig jaar.

Naar al die jaren daarvoor.

Sinds ik Isolde ken, jammert ze steevast over zichzelf.

Haar buik, vreselijk.

Haar billen, nog erger.

Haar benen, niet normaal.

Elke keer dat Josephine en ik plannen maakten om na schooltijd te gaan shoppen of naar de Mac te gaan, wist Isolde het te dwarsbomen met haar opmerkingen.

Kleren passen? Zodat iedereen kon zien dat niets haar stond? Dacht het niet. Naar de Mac? Hadden we haar onderkin soms niet gezien?

Wat wij tegen haar zeiden, kwam allang niet meer binnen. 'Dat zal wel,' zei ze, en dan kneep ze in haar eigen dijen, terwijl ze naar die van Josephine keek. 'Je ziet toch hoe iedereen kijkt als ik voorbijloop?'

Er waren dagen bij dat Josephine en ik weinig konden zeggen zonder dat Isolde de spotlight naar haar toe wist te trekken. Altijd moest het maar over haar gaan.

Toen haar ouders vorig jaar scheidden, ging het helemaal mis. Ze begon geobsedeerd te raken met zichzelf en dan vooral hoe ze afstak naast Josephine. 'Ik pas nog steeds niet in de kleren van jou, hoor,' zei ze dan verwijtend tegen Josephine, als die zei dat ze er eens over op moest houden.

Een dag nadat haar vader vertrokken was, vertelde Isolde dat ze die zomervakantie naar een kliniek ging om daar aan haar eetstoornis te werken.

Josephine en ik wisten allebei niet zo goed hoe we moesten reageren. Van schaamte zeiden we niets. Hadden we er al die tijd zo naast gezeten?

We maakten plannen om Isolde zo snel mogelijk te bezoeken in de kliniek. En hoewel dat echtechtecht niet hoefde van haar, namen Josephine en ik die zaterdagochtend nadat ze naar de kliniek gegaan was toch de trein om haar te bezoeken.

Zaten we daar, hartje zomer, een kleine honderd kilometer van onze eigen stad op het grasveld bij de kliniek waar Isolde intern zat. We namen kleine cadeautjes mee – spannende boeken, make-up, een ingelijste foto van ons drieën – en hielden haar van alles op de hoogte.

Onze eerste keer was een flitsbezoekje dat amper een kwartier duurde omdat Isolde zich niet lekker voelde en weer terug naar haar kamer wilde.

(Josephine zei later: het was de chocolade. We hadden geen chocolade moeten meenemen voor haar. Wat ongelofelijk stom van ons.)

Tijdens het tweede bezoek liet ze ons uitgebreid het hele terrein zien, maar werd ons bezoekje abrupt afgebroken, omdat ik moest plassen en het volgens Isolde niet de bedoeling was dat bezoekers binnen plassen. Pas bij ons derde bezoek kregen we door dat er iets niet klopte. Isolde was stil en gaf nauwelijks antwoord op onze vragen. Toen we haar dure shampoo in een rood cadeautasje gaven, begon ze te huilen. Een paar minuten later vertrokken Josephine en ik.

Op het station probeerde Josephine de sfeer om te buigen. Ze wapperde met haar vaders creditcard en stelde voor even te shoppen bij de winkeltjes in de stationshal. Ze kocht een fluwelen, zwarte broek voor zichzelf en een kettinkje voor mij. Bij de Starbucks haalden we veel te dure koffie en daarna trokken we een kaassoufflé uit de FEBO-muur.

We lachten.

We roddelden.

We hadden lol zoals we dat alleen met elkaar konden. Luid zingend (*It's going down! I'm yelling timber! You better move, you better dance*) klommen we de grote stationstrappen op om de volgende trein naar huis te pakken.

En toen zagen we Isolde.

Wachtend op de trein.

In haar hand hield ze het rode cadeautasje.

Ik herinner me de schaamte die als een olievlek over Isoldes gezicht trok.

Ik herinner me mijn eigen, stomme gelach.

Maar ik herinner me vooral het ongeloof van Josephine toen ze besefte dat Isolde ons al die weken keihard voor de gek had gehouden.

Isolde had nooit ingecheckt bij de kliniek. Er was nooit een eetstoornis bij haar vastgesteld.

Ze had ons laten geloven in een parallelle wereld die niet bestond, een wereld waarin zij het middelpunt was.

Toen ze doorhad dat wij haar doorhadden, deed ze wat ze altijd doet.

Ze begon te huilen en te tieren en te gillen en hyperventileren en zichzelf voor alles en nog wat uit te maken, zo erg en zo hard dat mensen op het station naar ons begonnen te kijken en het ermee eindigde dat we haar troostten.

Een nieuwe klifspringer die onder luid gejoel op de wateroppervlakte knalt, haalt me uit mijn gedachten.

'Heeft Isolde jou ooit verteld waarom ze het gedaan heeft?' vraag ik.

'Heeft ze daar ooit een goed excuus voor gehad?'

Mij zou ze het sowieso niet vertellen, dat weten we allebei.

Josephine wappert geïrriteerd met haar hand. 'Doet het ertoe?'

We kijken toe hoe Isolde de zee uit loopt, het strand op, de kronkeltrap via de zijkant van de klif naar boven neemt.

Zodra ze ons ziet, begint ze enthousiast te zwaaien.

Een brede, opgeluchte lach breekt door op haar gezicht.

'Misschien had ze wel een heel goede reden om zo hard tegen ons te liegen,' zeg ik.

'Misschien.' Josephine zwaait lauwtjes terug. 'Of misschien is het tijd om Isolde te zien voor wie ze echt is: een eersteklas aandachtzoeker.'

Isolde

Sorry, mag ik dat nog een keer horen? Een *eersteklas aandachtzoeker?* En dat zou Josephine over me hebben gezegd?

Oké, luister, ik heb een enorme fout gemaakt door net te doen alsof ik in die kliniek zat. Ik zei het in een opwelling. Dat had ik nooit moeten doen. Daar heb ik ongelofelijk veel spijt van. Wist ik veel dat Josie en Lucy me werkelijk wilden bezoeken. Wat moest ik dan? Ik kon het toen toch niet meer terugdraaien?

Maar weet u, Josephine en Lucy hebben nooit begrepen hoe doodongelukkig ik me voel in mijn lichaam. Ze willen het niet begrijpen. Elke keer als ik erover begin hoe ik mezelf zie, doen ze net alsof ik gek ben. *Je bént niet dik, hou er nou eens over op!*Maar ik voel me niet zoals ik ben.

Ik voel me niet zoals het meisje dat ik in de spiegel zie.

En toen zei ik dat dus. Dat ik naar een kliniek moest voor mijn eetstoornis. Stom, misschien. Maar eindelijk namen ze me serieus. Luisterden ze naar wat ik te vertellen had. Dat was voor het eerst sinds lange tijd.

Josie was alleen nog maar met Lucy bezig. Ze had nauwelijks nog aandacht voor mij. Zelfs toen mijn ouders gingen scheiden, reageerde ze alsof het niets voorstelde. Kreeg ik alleen te horen: 'Je ouders geven tenminste om je, dat is al heel wat.' Ik hoor het zelf nu ook.

Ze had nauwelijks nog aandacht voor mij.

Dat zei ik net...

Dus ja, misschien zocht ik wel naar haar aandacht.

Ik zit sinds die tijd in therapie. Dat had ik veel eerder moeten doen. Soms heb je iemand anders' hoofd nodig om je eigen hoofd op orde te krijgen.

En weet u, Josie had het me vergeven. Dat is wat telde. Onze vriendschap was weer als vanouds, net als vroeger.

Ik was de enige die alles van haar wist.

Isolde

Zaterdagnacht 02:07 uur

De laatste 3 uur en 30 minuten van Josephine Donkers

'Ies?'

Ik heb mijn hand al op de deurklink van mijn slaapkamerdeur, als ik Josie hoor roepen.

Het klinkt als gepiep, als een kort, hoog gilletje, maar ik hou ervan als ze me Ies noemt. Het zegt veel over een vriendschap, hoe je elkaar aanspreekt, of je Ies of Isolde zegt. Josie of Josephine.

'Ja?' Wanneer ik me omdraai, zie ik haar staan in het donker, leunend tegen de deurpost.

Ik knip het lampje in het halletje aan.

Aarzelend, zacht licht vult het smalle gangetje.

Ik zie haar blote voeten.

Haar asblonde haren los over haar schouders.

'Ik...' begint ze. Ze is zo mooi, mooier dan ik ooit zal zijn. 'Ik wil dat je weet dat ik snap waarom je tegen me hebt gelogen toen.'

Ongemakkelijk sla ik mijn ogen neer.

We hebben een stilzwijgende afspraak dat we nooit meer zouden praten over wat ik toen heb verzonnen. Met mijn therapeut praat ik over toen en waarom en hoe ik de dingen kan zien zoals ze echt zijn, maar niet met Josie.

'Dank je. Denk ik,' zeg ik zachtjes. En omdat ik nooit mijn excuses heb aangeboden: 'Het spijt me.'

'Mij ook,' zegt Josie. Ze houdt haar Airpod naar me op waaruit nog steeds *lo-lo-lo-lonely* klinkt. 'Dit gaat ook over jou. Heb ik gelijk?'

Ik voel mijn wangen gloeien. Er is maar één iemand die me altijd heeft gesnapt. Die weet dat ik me zo ongelofelijk vaak eenzaam voel, juist op momenten dat ik niet alleen ben. 'Misschien.'

Josie zet een stapje naar me toe. 'Je denkt dat ik je heb laten vallen. Maar ik ken je al mijn hele leven, Ies. Je bent me het meest dierbaar van iedereen.'

Ik kijk op.

Zo hoort het te zijn.

Laat Josie maar lachen en lol trappen met anderen. Als het erop aankomt, is er maar één bij wie ze terechtkan en dat weet ze.

'Je had die dingen niet hoeven te verzinnen om mijn aandacht te trekken, Ies. Je had me gewoon kunnen zeggen dat je je rot voelde.'

Ik voel de eerste tranen al in mijn ogen prikken.

Ik vind het verschrikkelijk dat ik snel huil, dat mijn tranen zo aan de oppervlakte liggen. Soms voelt het alsof ik geboren ben zonder huid, zonder filter, alsof elke opmerking, elke blik recht mijn ziel in boort en daar alle ruimte opeist.

Ik zie heus wel de blikken die Lucy en Josie met elkaar wisselen.

Aansteller.

Aandachtzoeker.

Gaat ze weer, die jankerd.

Mijn therapeut zegt dat ik van mijn zwakte mijn kracht moet maken. De wereld is al hard genoeg. Wat die nodig heeft is zachte, empathische mensen die met anderen meehuilen als ze verdriet hebben.

'Ik voelde me ook rot,' zeg ik kleintjes. 'Maar ik voelde me nog veel rotter toen ik zo tegen jullie loog.'

'Ik weet het.'

'Het spijt me. Echt.'

Josie knikt en strekt haar armen uit. 'Ik weet het, Ies.'

Ik wil haar omhelzen, bedanken, bij haar uithuilen, maar dan glijdt er een pijnscheut over haar gezicht.

Kort legt ze haar hand op haar buik.

Geeft er een klopje op.

Geeft.

Er.

Een.

Klopje.

Op.

Als een filmtrailer schieten de beelden door mijn hoofd.

De scènes waarin ze zegt niet te willen drinken. De scènes waarin ze moe is, overgaf, de veel te grote T-shirts van Christopher droeg, niet van de klif af durfde te springen.

'Je bent zwanger,' fluister ik.

Paniek flitst in haar ogen.

Een spiertrekking om haar mond.

Dan dat verbaasde, spottende lachje. 'Hoe kom je daar nou bij?' Josephine kijkt me aan, met haar jaloersmakende blauwe ogen. Ze staan zo smekend dat ik haar wel moet geloven. 'Kom nou, Ies. Dan zou ik het jou toch wel vertellen. Je weet alles van me!'

'H-hoelang al?' stamel ik.

'Ies! Toe! Je fantasie slaat op hol. Nu ik je het verhaal van Elizabeth heb verteld, zie je opeens overal tienermoeders.'

Zonder nog verder te twijfelen loop ik naar haar toe en leg ik mijn hand op haar buik. Het voelt alsof ze een klein balletje heeft ingeslikt. Haar buik voelt zo strakgespannen als een trommel.

Ik kijk haar recht in haar ogen aan.

Ik voel de warme adem van haar op mijn gezicht.

'Je kan me vertrouwen,' fluister ik.

Over haar gezicht valt een harde, afstandelijke sluier.

Haar ogen gaan op slot, haar mond wordt een smalle streep.

Ze zegt niets, helemaal niets, en daarmee heb ik mijn antwoord. Want als er niets, echt niets, aan de hand was geweest, had ze dat gezegd.

Maar brave meisjes zwijgen.

Josephine

Zondagochtend 05.30 uur

De laatste 7 minuten van Josephine Donkers

Beschermend leg ik mijn hand op mijn buik. Met mijn vingertoppen trommel ik er zachtjes op.

Het zeewater omkrult mijn voeten.

Misschien had ik vanavond wel een slok tequila moeten nemen om mijn razende gedachten te dempen, maar ik kon het niet over mijn hart verkrijgen.

En dus deed ik net *alsof* ik een slok uit de fles nam.

In mijn hand heb ik een langwerpig pakketje dat ik luchtdicht heb verpakt door verschillende vuilniszakken over elkaar te knopen. Er zit droge kleding, mijn paspoort en een paar honderd euro aan briefgeld in. *That's it*. Niet mijn creditcard en zelfs niet mijn telefoon. Alles laat een spoor na, zelfs contant geld, maar tegen de tijd dat ze dat hebben uitgezocht, ben ik allang verdwenen.

Ik vind het verschrikkelijk dat ik net tegen Isolde heb moeten liegen, dat ik Lucy vanmiddag niet in vertrouwen heb genomen. Maar ik moest wel. Ik kon ze niet vertellen wat ik van plan ben. Wat ze niet weten, kunnen ze niet doorvertellen aan het thuisfront.

Laat ze maar denken dat ik gevlucht ben omdat het zogenaamd uit is met Christopher, om het familiedrama thuis. Tegen de tijd dat die rookgordijnen zijn opgetrokken, ben ik veilig waar ik zijn wil.

Voorzichtig schuifel ik verder de zee in.

Toen ik jonger was, zwommen Isolde en ik geregeld wedstrijden.

Misschien won ik ze niet altijd, maar ik weet dat een lange adem belangrijker is dan snelheid. Een oversteek als deze gaat niet gemakkelijk worden, maar als ik kalm en vastberaden doorzwem, moet het lukken.

Bij het klifduiken vanmiddag zag ik opeens mijn uitweg. Letterlijk. Ik zag hoe ik van de radar kon verdwijnen. Niemand zou er de eerste uren, de eerste dagen misschien zelfs, achter komen waar ik ben.

Lucy en Isolde gingen maar door over dat ik van de klif moest springen, maar mijn hersens waren druk lijntjes aan het uitzetten.

Ik zou in de vroege ochtend naar de overkant zwemmen.

Met contant geld zou ik de bus- en treinkaartjes betalen. Tegen de avond zou ik met een beetje geluk al in Barcelona zijn.

Het was een roekeloos plan, maar voor het eerst sinds tijden voelde het weer alsof ik kon ademhalen, alsof ik weer de oude Josephine Donkers was.

En nu sta ik hier, met mijn voeten in het koude zeewater.

Zeventien.

Zwanger.

Moederziel alleen.

Tijdens de examens ontdekte ik dat ik zwanger ben.

Ik denk dat 'verlamd' het enige juiste woord is dat omschrijft hoe ik me voelde, toen ik de dubbele streepjes in het venstertje van de zwangerschapstest zag verschijnen.

Hoe ging ik dit thuis uitleggen? Aan Christopher vertellen?

Tot dan toe was mijn leven onbezorgd en makkelijk, zelfs met vlagen fijn geweest. Nu was ik zo in paniek dat ik lukraak antwoorden heb aangekruist op de examenformulieren. Wat deed mijn toekomst er nog toe, nu ik die eigenhandig had opgeblazen?

Brave meisjes worden niet zwanger, dat hadden mijn ouders er heel goed bij me ingeprent vanaf het moment dat ze doorkregen dat het serieus werd tussen Christopher en mij. Nog geen week later begreep ik waarom ze daar zo op hamerden. Het was ook het moment dat mijn fijne leventje voor de tweede keer aan gruzelementen werd geslagen.

Ik had Elizabeth al maanden niet gezien, toen ze onverwacht op het schoolplein stond. Ik was de hele ochtend al hondsberoerd en had net mijn examen Nederlands verknald: het laatste waar ik op zat te wachten was een ongemakkelijk uitje met mijn zus.

Maar iets in haar blik – moe, gejaagd, maar vastberaden – zei me dat ik in haar auto moest stappen. Ze had net de veertien uur durende rit vanuit Barcelona achter de rug.

Ze moest me iets vertellen, zei ze.

Ze kon het niet langer voor zich houden.

Een paar tellen lang dacht ik nog dat ze een grapje maakte. Dat ze het verzon waar ik bij zat, toen ze vertelde dat ze op haar vijftiende zwanger raakte.

Dit is een truc, schoot er door me heen. Dit verzint ze alleen zodat jij straks opbiecht zwanger te zijn. Ze hebben je door! Ze moet dit doen van papa en mama!

Maar toen ze vertelde dat ze was bevallen van een mooi, klein meisje en dat ik dat meisje was, kon ik niet anders dan haar geloven.

Want sinds ik weet dat Elizabeth mijn echte moeder is, staat mijn wereld op zijn kop en daarmee ook eindelijk op zijn plek.

Opeens is er een verklaring voor die afstandelijke, zakelijke houding van de vrouw die ik altijd als mijn moeder heb gezien. Begrijp ik waarom ik nooit echt een vader-dochterband heb opgebouwd. Snap ik waarom mijn broers me altijd met een zweem van medelijden aankijken.

Weet ik waarom Elizabeth is verstoten.

En dat de familie Donkers er niet voor schuwt dat een tweede keer te doen.

En dus heb ik geen andere keus.

Ik moet weg, ik moet vluchten.

Totdat ik meerderjarig ben, wil ik niet dat de rest van mijn familie weet ik waar zit. Ik neem een enorm risico door straks onaangekondigd bij

Elizabeth op de stoep te staan. Maar ze is de enige bij wie ik terechtkan. Aan het eind van de zomer word ik achttien en dan kan niemand me meer vertellen wat ik moet doen.

Mensen kunnen meedogenloos zijn als hun zorgvuldig opgebouwde wereld opeens in elkaar stort, weet ik nu.

En om die reden heb ik Christopher niets verteld.

Hij weet niet dat ik zijn kind verwacht, niet dat ik ervandoor ga, niet dat ik tegen Isolde en Lucy heb gelogen dat het uit is.

In een opwelling heb ik een paar uur geleden een berichtje gestuurd.

Wees alsjeblieft niet boos op me. Er komt een dag dat je begrijpt waarom ik dit heb gedaan. Dat ik het alleen deed om jou te beschermen. Ik doe dit ook zodat jij verder kunt met je leven. Ik doe dit omdat ik van je hou.

Straks, als mijn buik zo dik is dat er niets meer te ontkennen valt, zal ik hem vertellen dat hij vader wordt.

Het is verschrikkelijk oneerlijk dat ik hem tot die tijd in het duister laat tasten, want hij heeft er recht op het te weten. Maar wanneer hij het weet, duurt het maar even voordat mijn ouders erachter komen. En dat kan ik niet laten gebeuren.

De familie Donkers heeft één keer eerder een kind van een moeder weten af te pakken: dat gaat ze niet nog een keer lukken.

Wanneer het koude water tot aan mijn bovenbenen komt, leg ik nog een keer mijn hand op mijn buik.

Ik denk dat het een meisje wordt.

Een mooi, klein meisje met grote blauwe ogen en van die schattige, bolle wangetjes die ik vroeger zelf ook had.

We redden het samen wel, kleintje.

Het komt goed.

Zolang we samen zijn, zijn we veilig, zal ik me straks niet meer zo alleen voelen.

Ik voel hoe er in mijn buik iemand zachtjes schopt, alsof ze me wil aansporen.

Ik loop verder de zee in.

Haal diep adem.

Begin te zwemmen.

Dit is pas het begin.

UPDATE - Lichaam meisje (17) gevonden aan Spaanse kust

Onder aan de klif vlak bij de Spaanse jongerencamping Acantilado is in de nacht van zaterdag op zondag het levenloze lichaam van een Nederlands meisje aangespoeld.

Het meisje is vermoedelijk in een stroming terechtgekomen, waardoor ze is verdronken. Haar lichaam spoelde 's ochtends vroeg aan op het strand, waar ze werd gevonden door een voorbijganger. Onduidelijk is nog waarom het meisje op dat tijdstip in de zee was.

Het meisje bleek vier maanden zwanger.

Nog even dit

Het grote nadeel van een whodunit is dat de lol ervanaf is wanneer je de clou weet. Dat moet ook anders kunnen, dacht ik toen ik begon aan *De laatste uren van Josephine Donkers*.

Zelf ben ik een enorme herlezer. *De Hongerspelen* van Suzanne Collins heb ik misschien al wel tien, twaalf keer herlezen. Het is als thuiskomen bij oude vrienden (die elkaar moeten vermoorden, maar dat terzijde): je hoort oude verhalen die je kent en waar je van houdt en toch ontdek je elke keer weer wat nieuws.

Ik heb deze novelle zo geschreven dat je 'm over een jaar-of-wat weer in je vakantiekoffer mee kunt nemen. Je bent dan vast niet vergeten hoe het zit, maar er zullen je wel nieuwe dingen opvallen. Welke zinnen Lucy meezingt op pagina 13 bijvoorbeeld. Of de dingen die Isolde op pagina 24 denkt.

En het allermooiste is, dat je Josephine telkens haar laatste uren geeft.

Liefs, Daniëlle

Heb jezelf te maken met tienerzwangerschap? Kijk op fiom.nl of fara.be voor meer informatie en hulp. Je staat er nooit alleen voor.